

Katechismus

s

otázkami a odpověďmi

f

cwičenj

mládeže městské y sedlské

w

čís. král. zemjch.

Prodává se newáz. za 5 Kr., swáz. w ruhé obálce za 7 Kr.

S neymilostiwějšj swobodau čís. Král. Milosti.

W Praze,

nákladem čís. Král. normáluj šškoly, léta 1803.

A-370390

Ma

A 72964

DA-2024-7158

P ř e d m l u w a.

Ot. Co gest katechysmus?

Odp. Katechysmus gest wyklad křesťanského katolického učení; tak se y kniha gmenuje, w které se to učení wykládá.

Ot. W kolika kapitolách se wykládá křesťanské katolické učení w tomto katechysmu?

Odp. Křesťanské katolické učení se wykládá w tomto katechysmu w pěti kapitolách a w přídawku.

Ot. Které sau ty kapitoly?

Odp. Těch pět kapitol gest:

1. Vjra.
2. Naděje.
3. Lásta.
4. Swátosti.
5. Křesťanská spravedlnost.

Přidawek gest o čtyřech poslednjch věcech člo-
wěčjch.

Kapitola prwnj.

D wjre.

Rozdjil I.

Co gest katolická wjra.

St. Co gest křesťansky katolický wěřit ?
Odp. Křesťansky katolický wěřit gest, wšsecko za
 prawěnit, co Bůh zgewil, a čemu cyrkew
 welš wěřit, at gest to psáno, neb nenj.

St. Postačli k spasenj, aby katolický Křesťan
 gen srdcem wěřil, co Bůh zgewil ?

Odp. Křepostačj k spasenj, aby katolický Křesťan
 gen srdcem wěřil, co Bůh zgewil, má také

1. Wjru swan skutky ukazowat ;

2. Čemu srdcem wěřj, když třeba, usty wez
 řegně wyznáwat.

St. Proč gest třeba wěřit, co Bůh zgewil ?

Odp. Gest třeba wěřit, co Bůh zgewil, protože
 gest Bůh wěčná prawda a neskönčená maudrost
 která nemůže ani oklamat, ani oklamána býti.

St. Geli wjry každému člowěku třeba, kře-
 rý chce spasen býti ?

Odp. Wjry gest každému člowěku třeba, kře-
 rý chce spasen býti ; neb bez wjry nelze Bohu
 se libiti.

St.

Ot. Co gest třeba každému člověku, když rozumu nabude, newyhnutedlně wědět a wěřit, aby byl spasen ?

Odp. Každému člověku gest třeba, když rozumu nabude, aby byl spasen, newyhnutedlně wědět a wěřit :

1. Že gest geden Bůh.
2. Že gest Bůh sprawedliwý saudec, který dobré odměňuje a zlé třešce.
3. Že sa u tři božské osoby gedné bytnosti a přirozenosti: Otec, Syn, a Duch swatý.
4. Že se druhá božská osoba wtělila, aby nás strz smrti na kříži wykoupila, a spasyla.

Ot. Které prawdy má každý katolický Křesťan, mimo ta hlawnj učenj křesťanské katolické wjry, gestě wědět a gim wěřit ?

Odp. Každý katolický Křesťan má, mimo ta hlawnj učenj křesťanské katolické wjry, gestě wědět a wěřit :

1. Že gest dusse lidská nesmrtedlná.
2. Že gest milosti Boží k spasenj newyhnutedlně třeba, a že člověku bez milosti Boží nelze čeho prospěšného k životu wěčnému činit.

Ot. Co se welj každému katolickému Křesťanu, aby uměl ?

Odp. Každému katolickému Křesťanu se welj, aby uměl :

1. Aposťolské wyznánj wjry.
2. Modlitbu Páně.
3. Desatero Boží přikázanj a patero přikázanj cýrkewnj.

4. Sedmero swátostj.

5. Křestanstau sprawedlnost.

Ot. Kde se obsahuge zwláště, čemu má katolický Křestan wěřit?

Odp. Čemu má katolický Křestan wěřit, zwláště se obsahuge w apostolském wyznánj wjry.

Ot. Sak znj apostolské wyznánj wjry?

Odp. Apostolské wyznánj wjry znj takto:

Wěřim w Boha Otce wšsemohauchho, stwozřitele nebe y země. Y w Jezu Křysta, Syna geho gediného, Pána nasseho. Genž se počal z Ducha swatého, narodil se z Marye panny. Trpěl pod Poniškým Pilátem, ukřižowán, umřel y pohřben gest. Sstaupil do pekél, třetj den wstal z mrtwých. Wstaupil na nebesa, sedj na prawicy Boha Otce wšsemohauchho. Odrud přigde saudit žiwých y mrtwých. Wěřim w Ducha swatého. Swatau chrkerw obecnau, swatých obcowánj. Odpustténj hřjchů. Těla wzkřišsenj. A žiwot wěčný. Amen.

Ot. Kolik članků má apostolské wyznánj wjry?

Odp. Apostolské wyznánj wjry má dwanaćt članků.

Rozdil II.

O dvanácti člancých wiry.

§. I. O prwnim članku wiry.

Wěřim w Boha Otce wšemohauchého, stwořitele
nebe y země.

a. O Bohu.

Ot. Geli wjc, než geden Bůh ?

Odp. Edeně gest gen Bůh.

Ot. Co gest Bůh ?

Odp. Bůh gest z sebe neydořonaleiřř bytořt.

Ot. Geli wjc božřřých osob ?

Odp. Tři sau božřřé osoby.

Ot. Gař se gmenugi ty tři božřřé osoby ?

Odp. Prwnj božřřá osoba se gmenuge Otec, druhá
Syn, třetj Duch swatý.

Ot. Gař se ty tři božřřé osoby spolu gme-
nugi ?

Odp. Ty tři božřřé osoby spolu se gmenugi ney-
swěteřřř Trogice.

Ot. Ājm wyznáwá katolický Křestán ney-
swěteřřř Trogicy ?

Odp. Katolický Křestán wyznáwá neyřswěteřřř
Trogicy znamenjm swatého Křjže, řdyž deř
lage Křjž řždau z těch tří božřřých osob
gmenuge.

Ot. Co wyznáwá katolický Křestán gessřé
wjc znamenjm swatého Křjže ?

Odp. Katolický Křestán wyznáwá takě znameř

njm swatého křjže, že Gežjś Krystus, na křj-
ži umřew, smrtj swau nás wykaučil.

Ot. Gač děláme křjž?

Odp. Křjž dělame prawau rukau, znamenagje
gj čelo, usta, prsy, a kauce: We gméno
Otce †, y Syna †, y Ducha swátého †. Amen.

b. O stwořeni swěta.

Ot. Kdo wsecko stwořil?

Odp. Bůh stwořil nebe y zemi, y wsecko, cokoli
gest.

Ot. Co znamená slovo stwořit?

Odp. Slovo stwořit znamená, z něcho něco
učinit.

Ot. Která sau neyznamenitějšj stwořeni
Božj?

Odp. Neyznamenitějšj stwořeni Božj sau angelé
a lidé.

Ot. Co sau angelé?

Odp. Angelé sau pauzy duchowé, genž magj
rozum a wůli, ale těl nemagj.

Ot. Proč stwořil Bůh angely?

Odp. Bůh stwořil angely, aby ho ctili, milowa-
li a gemu se klaněli, gemu slaužili, a lidj
chránili.

Ot. Gač stwořil Bůh angely?

Odp. Bůh stwořil angely w swé milosti, a
smnohými dokonalostmi.

Ot. Wšicknili angelé w milosti Božj setr-
wali?

Odp. Mnozy angelé milost Božj strz hěch pey-
gy ztracili.

Ot.

Ot. Gač trestal Bůh pyšné angely ?

Odp. Bůh pyšné angely, které dáby gmenuz
geme, na věky zawrhl, a do pekla odsaudil.

Ot. Která sau po angeljch neyznamenitěi-
ššj stwořenj Božj ?

Odp. Lidé sau po angeljch neyznamenitěiššj stwo-
řenj Božj.

Ot. Co sau lidé ?

Odp. Lidé sau, genž magj tělo, a nesmrteč-
nau duššj, která gest k obrazu Božjmu stwo-
řena.

Ot. Proč stwořil Bůh lidi ?

Odp. Bůh stwořil lidi, aby ho poznali, ctli, miš-
lowali, gemu se klaněli, gemu slaužili, geho pos-
slaužali, a byli spaseni.

Ot. Oštalili lidé Boha poslušni ?

Odp. Šned prwnj člowěk Adam s manželkau
swau Ewau Boha neposlechl.

Ot. Kterak se prwnj člowěk dopustil nez-
poslušnstwj ?

Odp. Prwnj člowěk w rági gedl ovoce s stro-
mu, které mu Bůh zapowědel, a tjm zhře-
ššil.

Ot. Ubljžilli ten hřěch gen prwnjmu člo-
wěku ?

Odp. Ten hřěch ubljžil negen prwnjmu člowěku,
ale y nám, genž od něho pocházjme, časnau
y wěchnau smrt, y mnoho giněho zlého tělu y
duššj nám zpřisobil.

Ot. Bylili také lidé, gačo pyšnj angelé
od Boha na věky zawrženi ?

Odp. Lidé nebyli na věky, jako pyšný andělé od Boha zavrženi.

Ot. Co slibil Bůh k vysvobození pro hřích zavřzených lidí?

Odp. Bůh slibil, že k vysvobození pro hřích zavřzených lidí posle vykupitele, který se v Mesiášem gmenuge.

§. 2. O druhém článku wjry.

Y w Jezu Krysta, Syna geho gediného, Pána nasseho.

Ot. Kdo gest Gejšš Krystus?

Odp. Gejšš Krystus gest

1. Gediný Syn Boha Otce.

2. Bůh y člověk.

3. Náš Pán, ustanowitel zákona a učitel.

Ot. Co znamená Jezus neb Gejšš?

Odp. Jezus neb Gejšš znamená tolik, co spasitel.

Ot. Proč se gmenuge Gejšš spasitelem?

Odp. Gejšš se gmenuge spasitelem, protože se nám stalo strz něg spaseni, když nás od winy a trestu hřichu, od věčné smrti wyswobodil.

Ot. Gak se gestké Gejšš gmenuge?

Odp. Gejšš také Krystem, což gest tolik, jako pomazaným, se gmenuge.

Ot. Proč se gmenuge Gejšš Krystus gediným Synem Božím?

Odp. Gejšš Krystus se gmenuge gediným Synem Božím, protože gest gediný od swého nea bestého Otce od věčnosti zplozen.

Ot.

Ot. Gaľ gest Gejzš Krystus Bůh y člowěk :

Odp. Gejzš Krystus gest Bůh y člowěk, protoz
že gest od wěčnosti Bohem, a že se wtělil.

Ot. Proč se gmenuge Gejzš Krystus na-
ššim Pánem :

Odp. Gejzš Krystus se gmenuge naššim Pá-
nem, protože gest Bůh a wykupitel náš.

Ot. Proč se Syn Božj wtělil :

Odp. Syn Božj se wtělil, aby nás smrtj swau
na kříži wykupil, a spasyl.

§. 3. O třetím článku wjry.

Genž se počal z Ducha swatého, narodil se z Ma-
rye Panny.

Ot. Máli Gejzš Otce :

Odp. Gejzš gako Bůh má nebestého Otce, gako
člowěk nemá otce.

Ot. Nebylli Jozef, ženich Marye, otcem
Gejzše Krysta :

Odp. Jozef byl gen pěstannem Gejzše Krysta.

Ot. Máli Gejzš matku :

Odp. Gejzš gako Bůh neměl matky ; gako člo-
wěk měl Maryi neyblaženěššj pannu
matkau.

Ot. Proč se gmenuge Marya matkau
Božj :

Odp. Marya se gmenuge matkau Božj, protoz
že porodila Gejzše Krysta, genž gest Bůh y
člowěk.

Ot. Z koho počala Marya Gejzše :

Odp. Marya počala Gejzše z Ducha swatého.

Ot.

Ot. Ađe porodila Marya Geziſſe ?

Odp. Marya porodila Geziſſe w Betlémě w chli-
wě.

§. 4. O čtvertém članku wjry.

Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel,
y pohřben gest.

Ot. Mohli Geziš trpět ?

Odp. Geziš mohl trpět gačo člověk, nepač
gačo Bůh.

Ot. Trpěli Geziš skutečně ?

Odp. Geziš trpěl skutečně, a syc na duſſi y na
těle.

Ot. Co trpěl Geziš na duſſi ?

Odp. Geziš trpěl na duſſi welikau teſknoſt a
zármutek.

Ot. Co trpěl Geziš na těle ?

Odp. Geziš trpěl na těle mnoho ſtraſti a bdy,
mnoho ran; byl bičován, a trnjm foruno-
wán.

Ot. Co geſſtě wjc trpěl Geziš ?

Odp. Geziš trpěl mnoho potupy, poſměchu, rau-
hání, pomluwy, a giných nečestj.

Ot. Ađe byl Geziš Kryſtus ukřižován, a
umřel ?

Odp. Geziš Kryſtus byl na hoře Kalwáryi
bliž města Geruzaléma ukřižován, a tam na
kříži umřel.

§. 5. O pátém članku wjry.

Estaupil do pekel, třetj den wstal z mrtwých.

Ot. Sstaupilli Gezjs Krystus stélem y s dussj do pekel :

Odp. Gen dusse Gezisse Krysta do pekel sstau-
pila.

Ot. Co se mjnj slowem peklo :

Odp. Slowem peklo se mjnj skrytá mjsa, kde
sau dusse mrtwých, kterj nebeské radosi nez
dosáhli.

Ot. Wjceli gest takowých skrytých mjsť,
která se peklem gmenugj :

Odp. Gest wj takowých skrytých mjsť, která se
peklem gmenugj; tak se gmenuge

1. A syc vlastně mjsťo, kde budau zatracency
wěčně trápeni.
2. Mjsťo, kde dusse časné tresty za swé hřichy
trpj, když se na swětě nedokagj; tomu mjsťu
se říká očistec.
3. Pak to mjsťo, w kterém dusse mrtwých ná-
božných lidj bydlely, kdež w blažené naděgi
swého wykaupeni pokogně, a bez bolesti čekaz-
ly, až Gezjs k nim estaupil; to mjsťo se gme-
nuge předpeklj.

Ot. Kdy Gezjs Krystus po swé smrti zas
wstal z mrtwých :

Odp. Gezjs Krystus třetjho dne swau mocý nez
smrtedlný a slawný, gakož wjtěz smrti a dábla
z mrtwých wstal.

Ot. Proč wstal Gezjs Krystus z mrtwých :

Odp. Gezjs Krystus wstal z mrtwých :

1. Aby

1. Aby naplnil písmo, y co sám předpowěděl.
2. Aby světu gisté a neomylně dokázal, že gest pravé geho učení, a že byl od Boha poslán.
3. Aby posplynil nádege uasší, a ugítil nás o budaucým z mrtvých wstánj.

S. 6. O šestém članku wiry.

Wstaužil na nebesa, sedj na prawicy Boha Otce wšemohaucýho.

Ot. Kdy wstaužil Gejšš na nebesa?

Odp. Gejšš wstaužil na nebesa čtyřicátého dne po swém wzkříšsenj.

Ot. Co gest to: Gejšš sedj na prawicy Boha Otce wšemohaucýho?

Odp. Gejšš sedj na prawicy Boha Otce wšemohaucýho, gest tolik, gačo: Gejšš má usta wicně neywyšší moc a sláwu nadewššim, co gest na nebi y na zemi.

S. 7. O sedmém članku wiry.

Odtud přigde saudit živých y mrtvých.

Ot. Přigdeli zas Gejšš?

Odp. Gejšš w poslednj den s nebe zas přigde.

Ot. Proč Gejšš w poslednj den zas přigde?

Odp. Gejšš w poslednj den zas přigde wšech lidj živých y mrtvých saudit.

Ot. Gač bude Gejšš w poslednj den lidi saudit?

Odp.

Odp. Gežis bude lidi podle toho, co dobrého
neb zlého činili, saudit; spravedlivým odplatj
žiwotem věčným w nebi, a hříšnějšy bude
věčně w pekle trestat.

§. 8. O osmém článku wiry.

Wěřim w Duchu swatého.

Ot. Která božská osoba gest Duch swatý?

Odp. Duch swatý gest třetj božská osoba; gest
pravý Bůh.

Ot. Ade nás poswęcuge Duch swatý?

Odp. Duch swatý nás poswęcuge

1. Na křtu swatém.
2. W swátosti pokánj.
3. Kolikrátkoli ostarňj swátosti hodně přigjz
máme.

Ot. Sak nás poswęcuge Duch swatý?

Odp. Duch swatý nás poswęcuge, když wleč
wage poswęcugjcy milost syny Božjmi nás
činj, neb poswęcugjcy milost w nás rozmno-
žuge.

Ot. Co působj Duch swatý w nás gestě
wjc swau milostj?

Odp. Duch swatý oswęcuge nám rozum, učj a
ponauká nás, abychom činili podle wůle Bo-
žj; udělugе nám swých darů.

Ot. Kterj sau darowé Duchu swatého?

Odp. Darowé Duchu swatého sau: 1. Dar
maudrosti, 2. rozumu, 3. rady, 4. síly, 5.
uměňj, 6. pobožnosti, 7. bázně Božj.

§. 9. O dewátém članku wiry.

Swatau cýrkew obecnu, swatých obcowánj.

a. O cýrkwi.

Ot. Co gest swatá cýrkew obecná?

Odp. Swatá cýrkew obecná gest widitedlné shromáždění wšsich práwě wěřsých Břestanu, genž magj gednu widitedlnau neywyšši hlawu, řimského papeže, gedno učenj wyznáwagi, a gedněch swátostj užjwagi.

Ot. Gestli y newiditedlná neywyšši hlawa cýrkwe?

Odp. Gest y newiditedlná neywyšši hlawa cýrkwe, a ta gest Gežs Břystus.

Ot. Gestli wje než gedna prawá cýrkew?

Odp. Gedna toliko gest prawá cýrkew, kromě které nelze spasenj se nadjt.

Ot. Břerá sau znamenj prawé cýrkwe?

Odp. Znamenj prawé cýrkwe gest čtvero:

1. že gest gedna, 2. swatá, 3. obecná neb katolická, a 4. apostolská.

Ot. Gať se gmenuge prawá cýrkew?

Odp. Prawá cýrkew se gmenuge také řimskau; protože gest cýrkew řimská hlawau wšsich ostatnjch cýrkwj, a prostředkem gednoty.

b. O obcowánj swatých.

Ot. Gať magj práwě wěřsý Břestané mezzy sebau obcowánj neb společnost?

Odp. Práwě wěřsý Břestané magj mezzy sebau obcowánj neb společnost, gako audowé gednoho těla.

Ot.

Ot. W čem záleží obcowání swatých.

Odp. Obcowání swatých záleží w tom, že wšickni audové cýrkwe duchownjch pokladů užijí.

Ot. Který saú audové cýrkwe, genž mezy sebau obcowání magj.

Odp. Audové cýrkwe, genž mezy sebau obcowání magj, saú :

1. Wěřící na zemi.
2. Swatj w nebi, a
3. duše mrtvých w očistcy.

Ot. Gaké magj audové cýrkwe obcowání mezy sebau ?

Odp. Audové cýrkwe magj obcowání mezy sebau, když gich modlitba a zásluha gich dobrých skutků gím wespolek k dobremu prospjwá.

§. 10. O desátém članku wjry.

Odpustění hříchů.

Ot. Čemu nás učj ten članek wjry ?

Odp. Ten članek wjry nás učj, že Brystus cýrkwi swé dal moc hříchů odpaustřít ?

Ot. Kdo má w pravé cýrkwi moc hříchů odpaustřít ?

Odp. W pravé cýrkwi magj biskupové a kněží moc hříchů odpaustřít.

Ot. Kde se odpaustřj hříchů ?

Odp. Hříchů se odpaustřj w swátosti křtu, a w swátosti pokání.

§. II. O gedenáctém članku wjry.

Těla wzkrjssenj.

Ot. Co se mjnj skrz těla wzkrjssenj?

Odp. Skrz těla wzkrjssenj se mjnj, že Bůh w poslednj neb saudnj den mrtwé wzkrjssj, a že lidé s swými těly, to gest s těmi těly, která za žiwa měli, z mrtwých wstanau.

§. II. O dwanáctém članku wjry.

Těla wzkrjssenj.

Ot. Čemu se wěřj a co se wyznáwá slowy dwanáctého članku wjry.

Odp. Slowy dwanáctého članku wjry se wěřj a wyznáwá wěčná, wždy trwagjcy blahost neb blaženost, která tauženj swatých a wywozlených dokonále vyplnj.

Ot. Čeho se potwrzuge slowem amen na konec aposstolského wyznánj wjry?

Odp. Potwrzuge se slowem amen, že se o tom, co se w aposstolském wyznánj wjry obsahuge, nepochybuge, ale wsecko za prawé má, co se w něm obsahuge.

Kapitola druhá.

D naděgi.

Rozdj I.

Co gest křesťanská naděge.

Ot. Co gest křesťanský se nadjt?

Odp. Křesťanský se nadjt gesti od Boha důwěrně čekaj, cokoli nám sibil.

Ot. Čeho se od Boha naděgeme?

Odp. Od Boha se naděgeme žiwota wěčného, to gest, wěčné blaženosti, a gakby se gj dosáhlo.

Ot. Proč se naděgeme?

Odp. Naděgemet se, protože Bůh wsecko může, že gest wěrný, neyweyš dobrotitwý a milosrdný, že může splnit y splnj, co sibil.

Ot. Strz co se wzbuzuge naděge křesťanská?

Odp. Naděge křesťanská se wzbuzuge zwláště strz, modlitbu.

Rozdj II.

D modlitbě.

§. 1. D modlitbě wůbec.

Ot. Co gest modlitba?

Odp. Modlitba gest obrácenj myslj k Bohu.

Ot. Proč se modlíme?

Odp. Modlíme se, abychom Boha nevyššího Pána, gaž powinni sme, ctili, a gemu y za dobré, kterého sme nabyli, děkowali, y za to, čez hoby nám bylo kdy třeba, prosyli.

Ot. Proč se mimo to modlíme?

Odp. Mimo to se modlíme za odpustěnj hříchů, abychom w obecných, y w zvláštních, w swých, y w bližnjho potřebách od Boha pomocy wyprosli.

Ot. Smeli powinni se modlit?

Odp. Powinni sme se modlit; neb modlitba gest z neypřednějšich powinností nasseho náboženstwí.

Ot. Kde se obsahuge wšsecko, zač se máme modlit?

Odp. Wšsecko, zač se máme modlit, w Otče náš, to gest, w modlitbě Páně se obsahuge.

§. 2. O modlitbě Páně zvlášť.

Ot. Kdo nás učil modlitbě?

Odp. Krystus Pán nás učil nás modlitbě.

Ot. Skrz co nás učil modlitbě?

Odp. učil nás skrz Otče náš modlitbě, který se také modlitbau Páně gmenuge.

Ot. Gaž znj Otče náš?

Odp. Otče náš znj takto: Otče náš, genž sy na nebesích. Posvěť se gméno twé. Přid králowstwí twé. Buď wíle twá, gafo w nebi, tak y na zemi. Chléb náš wezdejši dei nám dneš. A odpusť nám naše winy, gafož y my
od-

odpauššijme swým winnjům. A neuvoš nás
w pokuffenj. Ale zbaw nás zlého. Amen.

Ot. Co obsahuge modlitba Páně?

Odp. Modlitba Páně obsahuge předmluwu a
sedm prosb.

a. O předmluwě.

Ot. Gať znj předmluwa?

Odp. Předmluwa znj takto: Otče náš, genž sy
na nebesých.

Ot. A komu woláme těmi slowy předmluwy?

Odp. Těmi slowy předmluwy woláme k Bohu,
genž gest Otec náš.

Ot. Proč gmenugeme Boha Otcem?

Odp. Boha gmenugeme Otcem, protože lidi k
brazu swému stwořil, a otcowsky o ně pečuge.

Ot. Proč gmenugeme Boha Otcem nášim?

Odp. Boha gmenugeme Otcem nášim, protože
nás wsecky stz Ducha swatého na křtu swatém
syny swými, swými dědicy, y dědicy s Krystem
Ježíšem, a wspolet bratřimi učinil.

Ot. Proč říkáme: Genž sy na nebesých?

Odp. Říkáme: Genž sy na nebesých, protože
Bůh, ačkoli wšudy gest, předce zwláště na
nebesých bydlj, kdez ho wywolenj geho widj,
a s njm se radugj.

b. O prwnich třech prosbách modlitby
Páně.

Ot. Gať znj prwnj prosba?

B 3

Odp:

Odp. První prosba zní takto: Posvět se jméno tvé.

Ot. Proč neprav prosíme, aby se posvětilo jméno Boží?

Odp. Prosíme neprav, aby se posvětilo jméno Boží; protože máme vždy a neprav za to prosit, čím se Bůh ctí, a potom teprav za to, čeho jest nám neb bližnjmu třeba.

Ot. Čeho žádáme w první prosbě modlitby Páně?

Odp. W první prosbě modlitby Páně žádáme,

1. Aby všickni lidé na zemi Boha poznali, a aby se jeho nejsvětější jméno uznávalo a všudy chválilo.
2. Aby se hříšníci k Bohu obrátili, a káň se.
3. Aby se jeho nejsvětější jméno nikdy, ani skrz řádky, bludy a newěru, ani skrz rauhání, a neřestanský život nezlehčovalo.

Ot. Jaká zní druhá prosba?

Odp. Druhá prosba zní takto: Přid království tvé.

Ot. Čeho žádáme w druhé prosbě?

Odp. W druhé prosbě žádáme:

1. Aby Bůh církev svou a království svých milostí rozmohl, a upewnil, království pak ďábla a hřichu zřazyl.
2. Aby nám wjru, naděgi a lásku wlil, a ty ctnosti w nás rozmohl.
3. Pak, aby nám ráčil po tomto životě nebe udělit.

Ot.

Ot. Gať znj třetj prosba :

Odp. Třetj prosba znj takto : Buď vůle tvá,
gako w nebi, tak y na zemi.

Ot. Čeho žádáme w třetj prosbě :

Odp. W třetj prosbě žádáme,

1. Aby nám Bůh ráčil milosti udělit, abychom božskou jeho vůli vždy na zemi tak dokonále a rádi plnili, gako gi andělé a swatj w nebi plní.
2. Aby Bůh ráčil wsecko odwrátit, coby překáželo jeho božské vůle plnit.

c. O čtyřech posledních prosbách modlitby Páně.

Ot. Gať znj čtvrtá prosba :

Odp. Čtvrtá prosba znj takto : Chléb náš
vezdeissj dei nám dnes.

Ot. Čeho žádáme w čtvrté prosbě :

Odp. W čtvrté prosbě žádáme,

1. Aby nám Bůh ráčil wsecko dát, čehoť nám třeba k zachowánj tělesného y duchownjšo žiwota.
2. Aby ráčil Bůh drahotu, hlad, y hřích, pro který často ten trest nastane, od nás nezdobrotiwěgi odwrátit.

Ot. Gať znj pátá prosba :

Odp. Pátá prosba znj takto : Odpust nám naše
winy, gakož y my odpaussjme swóm winnikům.

Ot. Čeho žádáme w páté prosbě :

Odp. W páté prosbě žádáme, aby nám Bůh hříchů našich odpustil, gakož y my těm z srdce odpaussjme, kteří nám ublížili.

Ot. Gať znj šestá prosba ?

Odp. Šestá prosba znj takto : Neuvod nás w pokussenj.

Ot. Čeho žádáme šestau prosbau ?

Odp. Šestau prosbau žádáme, aby nám Bůh w pokussenj pomocy swé neodepřel, aniž dopustil, abychom w pokussenj klesli.

Ot. Co nás neywjc pokuassi ?

Odp. Neywjc nás pokuassi swět, tělo, to gest, naše zlé žádosti, a ďábel.

Ot. Zkaušili také Bůh ctnosti pobožných a spravedliwých lidí ?

Odp. Y Bůh zkaušil ctnosti pobožných y spravedliwých lidí,

1. Nemocý.

2. Chudobau a girým sauženjm.

Ot. Gať znj sedmá prosba ?

Odp. Sedmá prosba znj takto : Ule zbaw nás zlého.

Ot. Čeho žádáme w sedmé prosbě ?

Odp. W sedmé prosbě žádáme,

1. Aby nás Bůh zwołáše zlého dusse, kterěz hřích gest, zbawil, a nás časného y wěčného trestu hřichu chránil.

2. Aby nás Bůh y tělesných nečestj zbawil, gestli nám k spaseni neprospěgi.

3. Aby nám Bůh milosti udělil, abychom w sečku strast a bídu, kterau na nás dopauštil, trpěliwě a stále snášeli.

Ot. Co znamená slowo amen ?

Odp. Amen slowo hebreyské, znamená tolik, jako staň se, neb stane se.

S. 3. O pozdrawenij andělském.

Ot. Kterau modlitbu připogugj katoličtj Křesťané obyčegně k modlitbě Páně?

Odp. Katoličtj Křesťané připogugj obyčegně k modlitbě Páně pozdrawenij andělské.

Ot. Co gest pozdrawenij andělské?

Odp. Pozdrawenij andělské gest modlitba, kterau swatau pannu Maryi, matku Božji, wje než anděly a giné swaté ctíme a wzywáme.

Ot. Gať znj pozdrawenij andělské?

Odp. Pozdrawenij andělské znj takto:

Zdráwas Marya, milosti plná, Pán s tebau.
Požehnanás ty mezy ženami, a požehnaný plod
žiwota twého, Gežis. Swatá Marya, matko
Božji, pros za nás hřisné nynj, y w hodinu smrti
nassj. Amen.

Ot. Proč říkáme: swatá Marya, matko Božji?

Odp. Říkáme swatá Marya, matko Božji, pros tože swatá panna Marya Gežisse Krysta porodila, genž gest prawý Bůh.

Ot. W který čas ctj katolická církev matku Božji zvláště pozdrawenijm andělským?

Odp. Katolická církev ctj matku Božji pozdrawenijm andělským zvláště, když ráno, w posledne a wečer k modlenj se zwonj.

Ot. Co sobě máme při tom zwoněnj připomnat?

Odp. Máme sobě při tom zwoněnj neywje wtělenj Syna Božjho wděčně a pobožně připomnat.

Kapitola třetí.
D lásce.

Rozdil I.

Co gest křesťanská láska.

Ot. Co gest křesťanský milowat ?

Odp. Křesťanský milowat, gest : Boha neylepšší dobré, pro něho sameho, a bližního pro Boha milowat ; pro Boha wšsecko ochorně činit, což koli welel.

Ot. Máme-li Boha také gestře z jiné přičiny, než pro něho sameho, milowat ?

Odp. Máme Boha také proto milowat, že gest k nám neyweyš dobrotiwý.

Ot. Gaž máme Boha milowat ?

Odp. Boha máme milowat nadewšsecko, z celého srdce swého, zewšší dusse swé, zewšší myslí swé, a zewšší síly swé.

Ot. Co gest Boha nadewšsecko milowat ?

Odp. Boha nade wšsecko milowat, gest : Boha nade wšsecko ctít, a wje sobě ho wážít, než čehož koli, co nám se libí a nás těší.

Ot. Kdo se mjinj slowem bližnj ?

Odp. Slowem bližnj se mjinj každý člověk, přítel y nepřítel.

Ot. Co gest bližního milowat ?

Odp. Bližního milowat, gest : Bližnjmu dobře čít,

chtít, čínít mu, coby mu se líbilo a prospělo,
nic nečínít, coby geg mrzelo, a hubilo.

Ot. Geli třeba křesťanské lásky :

Odp. Křesťanské lásky gest tak třeba, že člověk
mage rozum, bez lásky nemůže věčného ži-
wota dogít.

Ot. Gať se dokáže lásky k Bohu a k bližnj-
mu :

Odp. Dokáže se lásky k Bohu a k bližnjmu, když
se desatero přikázanj zachowá.

Kozdíl II.

O desateru Božim přikázanj wúbec.

Ot. Co obsahuge desatero Boží přikázanj :

Odp. Desatero Boží přikázanj obsahuge :

1. W gedneho Boha budeš wěřit.
2. Newezmeš gména Božího nadarmo.
3. Pomni, abys den swátečnj swětil.
4. Eti otce swého y matku swau, abys dlawho
živ byl, a dobře bylo tobě na zemi.
5. Nezabigeš.
6. Nesesmilniš.
7. Nepokradeš.
8. Nepromluwíš proti bližnjmu swému křiwého
swědectwj.
9. Nepožadáš manželky bližnjho swého.
10. Aniž požadáš statku geho.

Ot.

Ot. Komu dal Bůh desatero přikázanj?

Odp. Bůh dal desatero přikázanj *Mogziffowi* na hoře Synai pro lid Izraelský, když wygda z Egypta, na pausti byl.

Ot. Můželi se desatero Božj přikázanj zachowat?

Odp. Můželi se desatero Božj přikázanj zachowat, protože Bůh každému milost k tomu dáwá.

Ot. Co obsahuge desatero Božj přikázanj?

Odp. Prwnj tři přikázanj obsahuj powinnosti k Bohu, ostatnjch sedm powinnosti k bližnjmu.

Ot. Kde se obsahuge krátce desatero přikázanj?

Odp. Krátce se desatero přikázanj obsahuge we dwau přikázanjch lásky.

Ot. Které gest prwnj přikázanj lásky?

Odp. Prwnj přikázanj lásky gest: Budeš milowat Pána Boha swého z celého srdce swého, ze wšj dusse swé, ze wšj myslí swé, a ze wšj síly swé.

Ot. Které gest druhé přikázanj lásky?

Odp. Druhé přikázanj lásky gest: Budeš milowat bližnjho swého, jako sebe sameho.

Ot. Gať wyswětlil Krystus přikázanj lásky k bližnjmu?

Odp. Krystus wyswětlil přikázanj lásky k bližnjmu takto: Wšsecko, cokoli chcete, aby wám lidé činili, y wy činíte jim; tomu zagistě zákon y prorocy učj.

Ot. Co se má o každém z desatera přikázanj znamenat?

Odp.

Odp. Má se znamenat, že se w každém přikázání něco welj, y něco zapowjdá.

Rozdjil III.

O desateru Božim přikázání zvláště.

§. 1. O třech prvních přikázáních, kteráž powinnosti k Bohu obsahují.

Ot. Co se welj skrz první přikázání?

Odp. Skrz první přikázání se welj, abychom w jednoho Boha wěřili, gemu se klaněli, w něho daujali, geg milowali.

Ot. Co se zapowjdá skrz první přikázání?

Odp. Skrz první přikázání se zapowjdá nez wěra, modlářstw, kacyřstw, hádanj, powěry, kauzla neb čáry, nenáwist Boha, zausánliwost, nedůwěrnost, neb y opowážliwé zpoléhání na milosrdenstw Boží.

Ot. Neníli proti prvnímu přikázání, když anděly a swaté ctíme a wzywáme?

Odp. Neníli proti prvnímu přikázání, ale dobré gest a prospěge, když anděly a swaté ctíme a wzywáme.

Ot. Proč wzywají katoličtj Křesťané anděly?

Odp. Katoličtj Křesťané wzywají anděly; protože sau lidem k ochraně ustanoweni, že lidi milují, o spasení gich pečují, za ně prosy, a že na Boha u stawičně patřj, y lidškau modlitbu mu předkládají.

Ot. Proč wzywají katoličtj Křesťané také swaté?

Odp,

Odp. Katolíctj Břestané wzywaj také swatě, ne gako by oni mohli swau mocy pomoc, ale že sa u přátelé Boží, a že y za lidi u Boha prosy.

Ot. Nienli obrazy mjt w katolické cýrkwi proti prwnjmu Božjmu přikázanj, kterez zapowjda obrazu dělat?

Odp. Obrazy mjt w katolické cýrkwi nenj proti prwnjmu Božjmu přikázanj; neb to gen zapowjda obrazu dělat, aby se jim kdo klaněl.

Ot. Gať a proč ctj katolíctj Břestané obrazy?

Odp. Katolíctj Břestané ctj obrazy, proto že něco cti hodného, gako ku příkladu, něterau božšťau osobu, neb matku Boží, neb anděla, neb nětreceho swateho wyobrazuj. Pocta nesměuge k obrazu, ale k tomu, co se strz něg wypodobňuje.

Ot. Co se zapowjda w druhém přikázanj?

Odp. W druhém přikázanj se zapowjda gmena Božjho zlehčowat.

Ot. Gať se zlehčuge gmeno Božj?

Odp. Gmeno Božj se zlehčuge:

1. Strz hřichy.
2. Zwlastě strz rauhánj; když se o Bohu, o prawém náboženstwj, a o geho swatých potupně mluwj.
3. Když se přísahá, kdež nenj třeba, neb dozkonce křiwě.
4. Když se slibowé, krej se Bohu učinili, ruffj.
5. Když se gmeno Boží, gesso nenj třeba, a neuctiwě gmenuge.
6. Když se slowo Boží bud kazy, neb se ho zlé užjwá.

Ot.

Ot. Co se welj w druhém přikázanj?

Odp. W druhém přikázanj se welj, aby se gméz
no Božj swétilo a uctiwě ho užjwalo.

Ot. Gať se ctj a swétj gméno Božj?

Odp. Ctj se a swétj gméno Božj:

1. Když Boha swobodně před celým swětem
wyznáváme.
2. Když Boha w duchownjch y tělesnjch potře-
bách za pomoc žádáme.
3. Když strz náležitau přjsahu Boha za swědka
bčeme, aby se čemus uwěřilo.
4. Když sliby, které sme Bohu učinili, wěrně
plnjme.
5. Když slowa Božjho pilně a pobožně poz-
slauháme.
6. Když wšsecko k chwále a ke cti gména Bo-
žjho konáme, neb Bohu občugeme.

Ot. Co se welj w třetjm přikázanj?

Odp. W třetjm přikázanj se welj w neděli, která
byla hned za apostolů na památku wzkřjssenj
Krysta Pána nassim dnem swátečnjm ustanow-
wena, od práce odpočjwat, a pobožně štucty
konat.

Ot. Co se zapowjda w třetjm přikázanj?

Odp. W třetjm přikázanj se zapowjda:

1. Wšseliká služebná práce, kdež gj není třeba,
a bez náležitěho powolenj.
2. Y giné djlo, které ten den buď zlehčuge,
neb pro které ho nelze swétit.

S. 2. O sedmi poslednich přikázanich, která powinnosi k bližnjmu obsahugi.

Ot. Co se welj w čtwtém přikázanj?

Odp. W čtwtém přikázanj se zwołáše welj, aby děti rodiče své milowali, ctili, gim slaužili, we wšsem, coby nebylo proti božským přikázanjm, gich poslauchali, w duchownjch y tělesých potřebách gim pomáhali, a za ně se modlili.

Ot. Co se zapowjda w čtwtém přikázanj?

Odp. W čtwtém přikázanj se zapowjda rodičů neposlauchat, gich nenáwidět, gimi pohrdat, gim se posmjwat, gich hanět neb kljt, w potřebách gich opouštět, neb gim ubližowat.

Ot. Co se slibuge dětem, které to přikázanj zachowagj?

Odp. Dětem, které to přikázanj zachowagj, slibuge se dlouhý žiwot a štěstj.

Ot. Čeho se magj děti bát, které toho přikázanj nezachowagj?

Odp. Děti, které toho přikázanj nezachowagj, magj se přetěžkých časných y věčných trestů bát.

Ot. Tkneli se čtwté přikázanj také giných osob, než dětí a rodičů?

Odp. Čtwté přikázanj se tkne negen dětí a rodičů, ale y wšech poddaných, a wšech gich duchownjch y světských wrchnostj, y wšech učitelů, y někte-
rak těch lidí, genž pro swůi wěk a wážnost eti zaslubugi.

Ot. Čjm sau poddanj k swým uřednjkům a wrchnostem powinni?

Odp.

Odp. Poddanij sau powinni k swým úředníkům a wrchnostem, dobrým y zlým, tak jako dětj k swým rodičům se chowat. Nejwjc z toho, co se dětem o rodičich přikazuje a zapowjda, přikazuje se a zapowjda y poddaným o swých wrchných.

Ot. Co se zapowjda skrz páte přikázanj z

Odp. Skrz páte přikázanj se zapowjda giného, neb sebe zabit, neb ranit.

Ot. Co se wjc skrz páte přikázanj zapowjda?

Odp. Skrz páte přikázanj se zapowjda y hněw, nenáwist, pohorssenj, a gakekoli ubliženj bližnjmu.

Ot. Co se welj skrz páte přikázanj z

Odp. Skrz páte přikázanj se welj,

1. Abychom pokog a swornost skazdým, y s těmi, kteří nám ubližili, zachowali.
2. Každému dobré příklady dáwali.
3. Bližnjmu duchownj y tělesná dobrodinj prokazowali.

Ot. Co se zapowjda skrz šesté přikázanj z

Odp. Skrz šesté přikázanj se zapowjdagj nečistj skutkowé, způsobowé, řeči; dobrowolné zaljzbenj a swolenj w nečistém mysslenj a žádostech, y cokoli k nečistotě ponauká.

Ot. Co ponauká k nečistotě z

Odp. K nečistotě ponauká nestydatost w oděwu, zahálka, nestřjdmost w gjdle a pitj, přjliš

swobodně obcowat s druhým pohlawim, wsse-
tečnost očí, a čtenj oplzlych knih.

Ot. Co se welj skrz šesté přikázanj ?

Odp. Skrz šesté přikázanj se welj, abychom se čisté chowali podle řela y dusse, a syc y w myšlenj, řeči a způsobjch; také se přikázuge, abychom se wssch hříšnych přiležitosti warowali.

Ot. Co se zapowjda skrz sedmé přikázanj ?

Odp. Skrz sedmé přikázanj se zapowjda krádež, podwod w mjře a wáze, zadržowánj cizýho statku, a mzdy, lichwa, a gakekoli ubliženj bližnjmu geho gměnj a práwum.

Ot. Co se welj skrz sedmé přikázanj ?

Odp. Skrz sedmé přikázanj se welj, abychom každému, což geho gest, necháwali, dáwali, a prokazowali, odňatau wěc wrátili, a w čem sine mu ubližili, nahradili.

Ot. Co se zapowjda skrz osmé přikázanj ?

Odp. Skrz osmé přikázanj se zapowjda křiwě swědčit, křiwě žalowat, wssecka y žertowná y služebná lež, pomluwa, na cti utrhanj, křiwě podezřeni, posuzowánj, sočeni.

Ot. Co se welj skrz osmé přikázanj ?

Odp. Skrz osmé přikázanj se welj prawda, upřímnost w řeči a skutečjch, hágit dobrého gměna bližnjho, odwolat pomluwy a na cti utrhanj.

Ot. Co zapowjdagj poslednj dvě přikázanj ?

Odp.

Odp. Dvě poslednj přikázanj zapowjdagj wseř
ctu žádost k j wěcy.

Ot. Co se welj sřz dvě poslednj přikáz
zanj?

Odp. Sřz dvě poslednj přikázanj se welj čistos
ta srdce, krotit zle žádosti, a zwláště, al yhom
netaužil po tom, což nasseho neni.

Ot. Proč Bůh y násse tauženj a žádosti
zákonu podrobil?

Odp. Bůh y násse tauženj a žádosti zákonu poz
drobil, aby nám ukázal:

1. Že gest Pánem srdcy nassich.
2. Že mu neni nic sřyřeho, co se děge w nas
šem srdcy.
3. Že gest zákon geho mnohem wbornějši,
než wšselicj lidsřej zákonowé, křeřj mohau
gen násse zewnitřnj činy zřjdit, nepař y
nasseho wnitřnjho smyslu.
4. Že gest třeba, aby se hřich wř lenil, hned
spočátku, to gest, w zle žádosti mu ode
přje.

Ot. Čemu se učjme z poslednjch dwau přiz
kázanj?

Odp. Z poslednjch dwau přikázanj se učjme, že
má Břestkan nariženě powinnosti negen zewnitř
plnit, ale y wnitř mřnit, to gest z celého srdce
horow byt, wšsecko činit, co se přikazuje, a
nic nečinit, co se zapowjdá.

Ot. Co sljbil Bůh těm, genj přikázanj ges
ho zachowagj?

Odp. Bůh slibil těm, genž přikázani jeho zachowaji, život věčný, y na tomto světě boině požehnání.

Kozbil IV.

O přikázaních církevních vůbec.

Ot. Smeli powinni přikázani církewnj zachowáwat, a proč?

Odp. Sme powinni přikázani církewnj zachowáwat:

1. Protože nám čtorté přikázani Božj ukláda, abychom y duchownj y swětsté wrchnosti poslauchali.
2. Že Krystus náš božstý wydawatel zákona wewangelium zřegmé welel, abychom cýrkwě poslauchali.

Ot. Količ gest přikázani církevních, která máme zwlášt wědět a zachowat?

Odp. Přikázani církevních, která máme zwlášt wědět a zachowat, gest pět:

1. Swátky zaswěcené swětit.
2. W zaswěcený swátek celau mssi swatau po-božně slyšet.
3. Čtyřidceti dnů půst, čtvery suché dni, a jiné ustanowené posty zachowáwat, y w pátek a w sobotu od masptých pokrmů se zdržowat.
4. Nejméně gednau w roce swému nařizenému knězy se zpowjdat, a při času welikonočnjm welebnau swátost přigjmat.
5. W zapowěděný čas swatebnjho weselj ndržet.

Koz=

Kozdil V.

O přikázaních církevních zvláště.

§. 1. O dvou prvních církevních přikázaních.

A. První církevní přikázání: Svátky zasvěcené světit.

Ot. Co welj církev skrz první přikázání?

Odp. Církev welj skrz první přikázání, aby chom svátky tak světili, jako neděle, protože y w svátky odpočívali, nepracowali, ale po božné skutky činili.

Ot. Co zapowjda církev skrz první přikázání?

Odp. Církev zapowjda skrz první přikázání, aby se w swátek nic nečinilo, co se w neděli zapowjda, totiž:

1. Služebná práce bez potřeby a náležitého powolení, která se zapowjda w swátek, jako w neděli, skrz celý den.
2. Takowj činowé a weselosti, kterél ten den buď zlehčuj, neb pro které ho nelze světit.

B. Druhé církevní přikázání: W zasvěcený swátek celau mssi swatau pobožně slyšet.

Ot. Co se welj w druhém církevním přikázání?

Č 3

Odp.

Odp. W druhém cyrkewním přikázání se well, abychom w neděli a w swátek celau mši swatou pobožně slyšeli.

Ot. Co gesté máme činit, abychom neděle a swátky podle umyslu cyrkwe swětiti ?

Odp. Abychom neděle a swátky podle umyslu cyrkwe swětiti, máme mimo mši swatou y kázání pozorně slyšet, swátost pokání a swátost oltářnj přijmat, duchownj knihy číst, y po poledni při službách Božjch býti, a giné dobré skutky konat.

Ot. Co se zapowjdá skrz druhé cyrkewnj přikázání ?

Odp. Skrz druhé cyrkewnj přikázání neywj se zapowjdá lenost w službách Božjch w neděli a w swátek; totiž:

1. Když kdo celé mše swaté, neb pobožně gslyšeti, neb gest málo kdy na kázání.
2. Když kdo pro jídlo, pití, hru a giné wezselosti službu Boží obmesťá.

1. O mši swaté.

a. Co gest mše swatá, a co se při nj děje.

Ot. Co gest mše swatá ?

Odp. Mše swatá gest nekrawawá obět nowého zákona, wždy trwagjčj památka krawawé oběti, krawau Gejjsě Křystus na kříži dokonat.

Ot. Kdo ustanowil obět mše swaté ?

Odp.

Odp. Gejšs Kryštus ustanovil obět mſſe ſwaté při poſlednj wečeři.

Ot. Gať ustanovil Gejšs Kryštus obět mſſe ſwaté ?

Odp. 1. Gejšs Kryštus wzał chléb a kalich s wjnem.

2. Požehnal obého, a řekl nad chlebem: To-
tot geſt tělo mé, a nad kalichem: Tentot geſt
kalich mé krwe.

3. Dal obého přítomným apoſtolům požjwat.

4. Welel: To činite na mau památku.

Ot. Kdo obětuge w katolické cýrkwi obět mſſe ſwaté ?

Odp. Při mſſi ſwaté obětuge newiditedlně Gejšs Kryštus ſebe nebeſtému Otcy za nás; wí-
ditedlně pak kněz ru obět koná.

Ot. Proč koná kněz obět mſſe ſwaté ?

Odp. Kněz koná obět mſſe ſwaté :

1. Na wyznání božſké neiwyšſſj mocy, kterau má nadewſſim ſtvořenjm.

2. Na poděkowánj Bohu za wſſecka geho dobrodinj.

3. Za doſažení od Boha odpuſtění hříchů.

4. Za wyproſſení od Boha wſſech potřebných miloſtj.

Ot. Zomu ſe obětuge obět mſſe ſwaté ?

Odp. Obět mſſe ſwaté ſe obětuge, a může ſe gen Bohu obětowat.

Ot. Za koho ſe obětuge od kněze obět mſſe ſwaté ?

Odp. Od kněze ſe obětuge za žiwé y za mrtwé.

b. **Gať se má mŝse ŝwata ŝlyŝet.**

Ot. Gať máme ŝlyŝet mŝŝi ŝwatau :

Odp. Máme celau mŝŝi ŝwatau ŝlyŝet, nemá me ktere znamenité čáŝtky mŝse ŝwate ŝwau winau obmeŝkat. Kenj doŝt, abyhom, když se mŝse čte, gen při nj byli, než geŝt čteba 1. pozorně, 2. uctiwě, 3. pobožně gi ŝlyŝet.

Ot. Ktere ŝau neipředněŝŝi čáŝtky mŝse ŝwate :

Odp. Neipředněŝŝi čáŝtky mŝse ŝwate ŝau: Ewangeliu, obětowánj, pozdwihowánj a přiřimánj.

Ot. Co máme činit při ewangeliu :

Odp. Při ewangeliu máme ŝobě připomjnat, že geŝt powinnofť, abyhom učenj ŝwateho ewangeliu poznáwali, y před celým ŝwětem wyznáwali, hágili, a podle něho žiwili byli.

Ot. Co máme při obětowánj činit :

Odp. Při obětowánj máme ŝwúi umyŝl s umyŝlem kněze ŝpogit, a Bohu se obětowat.

Ot. Co máme činit při pozdwihowánj :

Odp. Při pozdwihowánj se máme Břyŝtu Bezžíŝi wzpůŝobách chleba a wjna klanět, a biřgice se w prŝy, wyznáwat, že ŝau křichowě náŝŝi winni ŝmrti Břyŝtowau. Máme hřiřchů ŝwých litowat, wjru, naděgi a láŝtku wzbuřowat.

Ot. Co máme činit při přiřimánj kněze :

Odp. Při přiřimánj kněze, geŝtli ŝkutečně nez přiřimáme, máme to duchowně činit, to geŝt,

gest, máme mjt žádost, abychom hodně přiz-
gali tělo Krystowo.

2. O kázanj.

Ot. Co mimo to náležj k službám Božjm?

Odp. V kázanj, poslauchánj slova Božjho, ná-
ležj k službám Božjm.

Ot. Proč máme kázanj poslauchar?

Odp. Kázanj máme poslauchar,

1. Protože na kázanj slovo Božj se oznamu-
ge a wystrůeluge.
2. Že welmi málo lidj prawdy wjry swaté
patrně, a gať náležj wj; neb mnozý
z mládi málo poslauchaji, když se učenj o
wjře, a o mrawjch wyfládá.

Ot. Co mu třeba činit, kdo chce z kázanj
užitek mjt?

Odp. Kdo chce z kázanj užitek mít, třebať

1. Bez roztržitosti, a welmi pozorně poslau-
char.
2. Co se powjdá, třebať na sebe obracet, ne
na giné.
3. V třebať opravdu minit, a přičinit se, aby
se howal, gať kázatel učj.

S. 2. O třech posledních církevních přikázáních.

C. Třetí církevní přikázání: Čtyřiceti dnů půst, čtvery suché dni, a jiné ustanovené posty zachovávat, y w pátek a w sobotu od masných pokrmů se zdržovat.

Ot. Co welj třetí církevní přikázání?

Odp. Třetí církevní přikázání welj, abychom w pátek a w sobotu masných pokrmů, w jiné pak ustanovené posty ani pokrmu z mljka a wagec negedli; lečby dowolowal platný a ožbečný obyčej, gakž jest w mnohých krajích, těch pokrmů požívati.

Ot. Bízli se třetí církevní přikázání docela vyplnilo, kdž w ustanovené posty gen zapowěděných pokrmů negjme?

Odp. Aby se třetí církevní přikázání docela vyplnilo, třebať w ustanovené posty y pokrmu sobě užit, to jest, gen gednau za den do syroslu se nagest.

D. Čtvrté církevní přikázání: Nejméně gednau w roce swému narozenému knězy se zpowjdat, a při času welikonočnjm welehnau swátost olzárnj přigjmat.

Ot. Co welj čtvrté církevní přikázání?

Odp. Čtvrté církevní přikázání welj každého roku zpowjdat, y swaté přigjmání při času welikonočnjm.

E. Páté církevní příkázání: V zapověděný čas svatebního veselí nedržet.

Ot. Co se zapovídá skrz páté církevní příkázání?

Odp. Skrz páté církevní příkázání se zapovídá od první neděle adventní až do svátku tří králů, neb zrození Krista Pána, a od popelce až do neděle prohodní svatebního veselí držet.

Kapitola čtvrtá.

O svátostech.

Rozdjil I.

O svátostech vůbec.

Ot. Co jest svátost?

Odp. Svátost jest viditelné znamení neviditelné milosti, kteréž jest od Krista Pána k našemu posvěcení ustanoveno.

Ot. Co? býváme skrz svátosti posvěceni?

Odp. Skrz svátosti býváme posvěceni, když nám udelugj některé řádné posvěcující mla-
losti

losti a osprawedlněnj, giné pak tu milost
w nás rozmáhaj.

Ot. Skrz které swátosti se nám uděluje rá-
dně milosti poswęcugjey a osprawedl-
něnj?

Odp. Milosti poswęcugjey a osprawedlněnj nám
se uděluje rádně skrz swátosti křtu a po-
kánj.

Ot. Odkud magj swátosti moc swau pů-
sobit?

Odp. Swátosti magj moc swau působit od swě-
ho půwoda Gezisse Krysta.

Ot. Kolik gest swátosti, a gak se gmenugj?

Odp. Sedm gest swátostj a gmenugj se:

1. Křest.
2. Břimowánj.
3. Swátost oltářnj.
4. Pokánj.
5. Poslednj pomazánj.
6. Swěccnj kněžstwa.
7. Staw manželský.

Roždil II.

O swátostech zwláště.

§. I. O křtu swatém.

Ot. Co gest křest?

Odp. Křest gest neiprwnejši a neipřednějši
swátost, w které se člowěk skrz wodu a slow o
Bo-

Boží od hříchů prvotného, y od wšelikých giných skutečných hříchů, gestli se gich před křtem dopustil, očistil, a w Křtistiu gako nowé stwozenj k wěčnému žiwotu znouu se zrodil, a poswětj.

Ot. Proč se gmenuge křest neiprwnejši swátost?

Odp. Křest se gmenuge neiprwnejši swátost, protože gest třeba, abyhom neiprw byli pokřtěni, než můžeme kteraui ginaiu swátost přigiti.

Ot. Proč se gmenuge křest neipotřebnejši swátost?

Odp. Křest se gmenuge neipotřebnejši swátost, protože bez křtu nelze komu, ani djetěti, aby bylo spaseno.

Ot. Co působj křest swatý?

Odp. Křest swatý působj:

1. Odpustěnj hříchů prvotného, y wšech giných před křtem swatým zpáchaných hříchů, y wšech wěčných y časných trestů.
2. Dussi nassj se uděluje na křtu swatém božské milosti, kterau býwáme ospravedlněni, syny Božími, a dědicy wěného spasenj učiněni.
3. Křest swatý přigjmagj, wcházegj do cirkwe, a býwagj audy gegjmi učiněni.
4. Na dussi nezrušitělné znamenj se wytisťne, protož nelze křtu swatého wjc než gednau platně, a bez smrtědného hříchů přigjt.

Ot.

Ot. Kdo může křtiti?

Odp. Když nelze jinak, může každý člověk křtiti; mimo to mají toliko biskupové a faráři právo křtiti, s gich však povolennj mohau y gini knězi a jahnowé křtiti.

Ot. Co mu třeba činit, kdo křtí?

Odp. Kdo křtí, třebať mu

1. Máť umysl, že chce podle ustanowenj Gesúšse Brysta křtiti.
2. Má na toho, kdo se křtí, přirozenau wodau ljt.
3. Má lige wodau tato slowa říkat: Já tebe křtím we gméno Otce, y Syna, y Ducha swateho.

Ot. Čím sau křtíci powinni?

Odp. Křtíci sau powinni ty, kterým křtíci byli, nemagjli rodičů, neb sauli rodičowé nedbánlívj, w křesťanském náboženstwí dobře cwičít.

§. 2. O birmowánj.

Ot. Co gest birmowánj?

Odp. Birmowánj gest swátost, w které se pokřtěný člověk strz swaté křizmo a slowo Boží od Ducha swateho w milosti Boží posylnj, aby wiru swau stále wyznáwal, a podle nj žiw byl.

Ot. Co působí birmowánj?

Odp. Birmowánj rozmáhá poswécugjey milost, a udéluge zvláštnej milosti, aby pokřtěný člověk

wěk wjru stále wyznáwal a podle nj žiw byl;
wyrůstuge také na duši nezrušitelné znamenj,
protož ani nesmjme wje než gednau biřmowá-
wáni býť.

Ot. Gať máme zřizeni býť, chceme-li biř-
mowánj hodně přigjeť?

Odp. Aby se biřmowánj hodně přigalo, třebať,
aby byli zwláště dospělj lidé w wjře, a w tom,
co gest ta swátost, dobře wycwičeni a w mi-
losti Božj; magj se také strz modlitbu a giné
dobré skutky k tomu připrawit.

Ot. Berauli se y k biřmowánj kmotrowé?

Odp. Y k biřmowánj se berau kmotrowé.

S. 3. O neiswětějši swátosti oltárnj.

Ot. Co gest swátost oltárnj?

Odp. Swátost oltárnj gest neiswětějši swátost,
gest prawé tělo a prawá krew Pána nasseho
Gežisse Krysta w způsobách chleba a wjna.

Ot. Gať gest tělo a krew Gežisse Krysta
w swátosti oltárnj?

Odp. 1. W způsobách chleba gest živé tělo Ge-
žisse Krysta, tedyť y krew geho, y geho duše.

2. W způsobách wjna gest negen krew, ale y tělo
Gežisse Krysta; oně gest w každé způsobě y
w každé y té neymenšj částice též způsoby
celý gakož Bůh a člověk.

Ot.

Ot. Co z toho gde?

Odp. Z toho gde:

1. Že se máme Krystu Gežissi w nejswětější swátosti oltárnj klanět.
2. Že, kdo swátosti oltárnj třebas gen w gedné způsobě, neb y gen w některé částce hošiye swate požiwá, celého Gežisse Krysta, to gest, y tělo y krew geho přigjmá.
3. Že Gežis Krystus, dokud se ty způsoby neztráwj, w nich wždy přstomen setrwá.

Ot. Kdy a k čemu ustanowil Gežis Krystus swátost oltárnj?

Odp. Gežis Krystus ustanowil swátost oltárnj při poslednj wečci, když gedl s swými učedlky beránka welikonočnjho.

1. Na památku umučenj a smrti swé.
2. Duffem wejcych pokrmen k žiwotu věčnému.

Ot. Smeli powinni swátost oltárnj přigjmat?

Odp. Powinni sme swátost oltárnj přigjmat, protože to Gežis Krystus zřegně welcl, a ustanowil, abychom se krmili k žiwotu věčnému.

Ot. Kdy sme powinni swátost oltárnj přigjmat?

Odp. Dle nařizenj cyrkewnjho pod težkým hříchem powinni sme swátost oltárnj nejméně gednau w roce, a syc při času welikonočnjm přigjmat.

Ot.

Ot. Mámeli tu welebnau swátost také gesté w giny čas přigjmat?

Odp. Máme tu welebnau swátost také přigjmat w nebezpečnstwj smrti, protože gest poztrawau k wěcnému spasenj; gest y žádost cýrzkwe, aby gi wětjcy částěgi w roce přigjmali, protože gest dussj lidstých prawým duchownjm pokrmem.

a. O přípravě k hodnému přigjmánj této swátosti.

Ot. Co máme činit, chcemeli welebnau swátost oltárnj hodně přigjt?

Odp. Chcemeli welebnau swátost oltárnj hodně přigjt, máme se k tomu dobře připrawit.

Ot. Koliherá gest příprawa k hodnému přigjmánj welebné swátosti oltárnj?

Odp. Příprawa, kterét třeba k hodnému přigjmánj welebné swátosti oltárnj, gest dwogj: gedna dusse, druhá těla.

Ot. Co gest příprawa dusse?

Odp. Příprawa dusse gest čisté swědomj a pozbožné srdce mjt.

Ot. Co gest čisté swědomj mjt?

Odp. Čisté swědomj mjt, gest, neiměně beze wssch těžkých hřichů býc, to gest, býc w pozswěcugjcy milosti Božj.

Ot. Co gest pobožnost srdce?

Odp. Pobožnost srdce gest:

1. Wjru, naděgi a lásku wzbuzowat.
2. Neiswěcěissi swátosti oltárnj se klanět.
3. Smrt Gežjssé Brysta wděčně sobě připozmjnát,

mínat, na kterěz památku se tato swátost ustat
nowila, a požjwat gj nařídilo.

4. Bohu se Kořit a giné křestanské ctnosti konat,
zwláště pak k bližnjmu lastawě se chowat.

Ot. Gať se máme dle těla připrawit, aby
chom welebnau swátost oltárnj hodně
přigali?

Odp. Abychom welebnau swátost oltárnj hodně
přigali, nemáme, from nebezpečně nemocy,

1. Od dwanácti hodin s půl nocy nic gíft,
ani pít.

2. Máme w poctiwém oděwu a welmi uctiwě
k stolu Páně přistaupit.

b. O tom, co máme při přigimánj welebně
swátosti oltárnj činit.

Ot. Co máme činit, když se před přigi-
mánjm konfiteor, to gest, obecná zpo-
wěd říká?

Odp. Když se před přigimánjm konfiteor neb
obecná zpowěd říká, máme gestě gednau hřjz
chů swých želet.

Ot. Gať se máme chowat, když kněz swaz-
tau hostyi lidu ukazuje?

Odp. Když ukazuje kněz lidu swatau hostyi,
máme se gj pokorně klanět, w prsy se bít,
řkauce: Pane, neisem hoden, abys wšsel pod
střechu mau, ale toliko rcy slowem, a uzdrawj se
dusse má.

Ot. Gať se máme při přigimánj hostye
swaté chowat?

Odp.

Odp. Při přigimánj hostye swaté se usta mrawně oterau, gazyk se powyplazy, a bjlá raucha, geli u gaka, před sebe se wezme; hostye swatá se drzy polkne, a nežweyká se.

c. D tom, co máme po swatém přigimánj činit.

Ot. Co máme po swatém přigimánj činit?

Odp. Po swatém přigimánj máme

1. Krystu Gežissi za tu nestončenau milost děkawat, kterauž nám šrz to prokázal, že F nám ráčil přigjt.
2. W pokoře mu se klanět.
3. Obětawat mu se.
4. Prosyť ho, aby stále byl s swau milostj w nás.
5. Wjru, naděgi a lástku wzbuzawat, a wšesťo, co sine dobrého umjnili, obnowowat.
6. Wšesťky swé porřeby dusse y těla mu powědjť.

S. 4. D swátosti pokánj:

D tom, co neyprw o této swátosti třeba wěděť.

Ot. Co gest swátost pokánj?

Odp. Swátost pokánj gest swátost, w kteréž fromu zřizeny kněz, na missě Božim, hčissnjť ku hčichy po křtu swatém zpáchané odpausťř, ldyž se hčissnjť strausně a zcela z nich wy-

zná, opravdu se chce polepsit, a pravě pokánj činit.

Ot. Geli swátosti pokánj wšsem třeba?

Odp. Swátosti pokánj gest wšsem třeba, kterj po křtu režce hřessili.

Ot. Čeho dosahugeme skrz swátost pokánj?

Odp. Skrz swátost pokánj dosahugeme 1. odpustěnj hřichů, 2. odpustěnj trestu wěčného, 3. milosti Božj, 4. pokojného swědomj.

Ot. Co gest pravě pokánj činit?

Odp. Pravě pokánj činit gest k Bohu se zas obrátit, od kterého sme se skrz hřich odwrátili; hřichy své w oskřliwosti mjr, opravdu gich litowat, 3 nich se zpowsdat a za ně dosti učinit.

Ot. Čeho gest třeba k swátosti pokánj?

Odp. K swátosti pokánj gest třeba pěti částek.

Ot. Které sau ty částky?

Odp. Ty částky sau: 1. zpytowánj swědomj, 2. žel a ljost, 3. prawý umysl neb prawá wůle, 4. zpowěd, 5. dostiučiněnj.

a. O zpytowánj swědomj.

Ot. Co gest swědomj zpytowat?

Odp. Swědomj zpytowat gest přemeyšlet, čim sme od poslednj zpowědi, neb od té doby, kdýž sme počali hřichu poznáwat, zbřessili.

Ot. Co máme při zpytowánj swědomj činit?

Odp. Při zpytowánj swědomj máme neiprw
Dus

Ducha swateho wzywat, aby nas oswtil, a dal nam poznat, cim a strz co sme hřessili, potom zpomenaut:

Wubec,

ǃhřessili sme mysslenjm a žádostmi, řečj, neb y skutkem. Gest se třeba také rozpomenaut na rozdjl a počet těžkých hřichů, y na připadnosti, které hřich znamenitě zweličj neb proměnj.

Zwláště,

1. Ćinili sme proti desateru Božjmu přikázanj, neb proti pěti cyrkewnjm přikázanjm.
2. Sednjmli neb wjc swými, neb y cyzými hřichy winni sme.
3. Obmesřkalili sme skutku milosřednjch bližnjmu prokazowat, neb gináč, sauce powinni, dobře Ćinit.
4. Plnilili sme powinnosti stawu swěho, Ćilnic.

Ot. Ćeho máme, zpytugjc zlá mysslenj a žádosti pozorowat?

Odp. Zpytugjc zlá mysslenj, máme pozorowat, mělili sme dobrowolné zaljbenj; a při žádostech, zdali sme swolili, byt se bylo skutku y nestalo.

Ćt. Gař můžeme, zpytugjc swědomj, na počet těžkých hřichů zpomenaut?

Odp. Můžeme, zpytugjc swědomj, na počet těžkých hřichů zpomenaut, když se rozpomeneme, stalli se ten hřich každy den, teyden, neb měz

šyc, a kolikrát za den, za teyden, za měs-
šyc.

b. O litošti.

Ot. Co gest litošť?

Odp. Litošť gest osšklivost z hřichu nadewššeko
zlé, a wnitřnj bolešť z uraženj Boha, s prawým
umyslem, že nechceme Boha nikdy wje urazyt.

Ot. Gaká má být litošť?

Odp. Litošť má být 1. wnitřnj, 2. nadpřiro-
zená, 3. nadewššeko, a 4. obecná.

Ot. Gak gest litošť wnitřnj?

Odp. Litošť gest wnitřnj, řdyž negen ušty, ale
y srdcem litugeme, to gest, řdyž hřiššnjš nez
gen štraššena šlowa řšká, ale wnitř w šrdcy
litošť čyťj.

Ot. Gak gest litošť nadpřirozená?

Odp. Litošť gest nadpřirozená, řdyž hřiššnjš štrz
milost Ducha šwateho, a z nadpřirozených přj-
čin k litošti se pohne.

Ot. A dy gest litošť gen přirozená?

Odp. Litošť gest gen přirozená, řdyž hřiššnjš gen
z přirozených přjčin hřichu lituge, a má geť
w osšklivosti, ku přjkladu, že mu se na šwětě
zle weđe, a že se zahanbil, neb že mu se šško-
da štala.

Ot. Postačšli paubá přirozená litošť k do-
šazenj od Boha odpušštění?

Odp. Paubá přirozená litošť nepostačš k došaze-
nj od Boha odpušštění.

Ot.

Ot. Kdy gest litoſt nadewſſecko ?

Odp. Litoſt gest nadewſſecko, když hříſſník wje lituge, že Boha urazyl, než aby byl wſſecko na ſwětě ztratil.

Ot. Gaſ gest litoſt obecná ?

Odp. Litoſt gest obecná, když wſſech hříchu, žádného uewygmagic, litugeme.

Ot. Kolikerá gest litoſt nadpřirozená ?

Odp. Litoſt nadpřirozená gest dwogj, dokonalá a nedokonalá.

Ot. Co gest dokonalá litoſt ?

Odp. Litoſt dokonalá gest nadpřirozená boleſt a oſtliwoſt z hříchu, protože ſine Boha neylepſſi dobrě, kterěz nadewſſecko milugeme, urazyl; přitom má být prawý umyſl neb prawá wůle, že nechceme Boha nikdy wje urazyt.

Ot. Gaſ lze litoſt dokonalau wzbudit ?

Odp. Litoſt dokonalau takto lze wzbudit :

Bože můi! ſrdečně mi lito gest wſſech mých hříchu, protože ſem tě gimi láſtky neyhodněiſſiho Boha, neylepſſi, neſkončené dobré, kterěz ſrdečně milugi, urazyl. Oprawduť mjnjm ſ miloſti twau žiwota ſwěho polepſſit, a raděgi cokoli, y ſmrt trpět, nežli tebe Boha ſwěho, neylepſſi dobré gediným hříchem wje urazyt. Dejž mi miloſt, abych ſplnil, co ſem umjnil; za to tebe já dáám ſkrz neſkončené záſluhy twěho božſkého Syna, Pána naſſeho a wykupitele Ježíſſe Kryſta.

Ot. Co máme činit, abychom dokonále litowali ?

Odp. Abychom dokonále litowali, máme i.

Boha za milost k tomu prosyt. 2. Dobře poz
wážit, koho sme urazyli. 3. Máme se často
cwičít hříchů želet.

Ot. Kdy gest člověk powinen dokonále
hříchů litowat?

Odp. Člověk gest powinen dokonále hříchů lito-
wat, 1. Když má kteraú swátost přigit, a w ne-
milosti gest, a nemá komu, neb mu se nelze
zpowídat. 2. Kdykoli mu smrt nastává.

Ot. Kdy se má gestře mimo to hříchů do-
konále želet?

Odp. Welmi užitečné gest každý den hříchů do-
konále želet, zvláště než gdeme spat.

Ot. Co způsobj dokonalá lřkost?

Odp. Dokonalá lřkost způsobj odpustěnj wšech
hříchů těm, kteří nemagj komu, neb se nemo-
hau zpowídat, opravdu wšak mjnj, co ney-
dijw budau moc, se zpowídat.

Ot. Co gest nedokonalá lřkost?

Odp. Lřkost nedokonalá gest nadpřirozená bo-
lest a osflivost z hřichu, buď že gest hřich osfliv-
ý, neb že se strz něi nebe ztratj a wěcně
peklem se třese; přitom má být prawý umysl,
že nechceme Boha nikdy wjc urazyt.

Ot. Co má hřissnjt, genž wzbuzuge nedo-
konalau lřkost, gestře wjc činit?

Odp. Hřissnjt, genž wzbuzuge nedokonalau
lřkost, má strz zásluby Geziše Krysta odpustěnj
swých hříchů se nadjt, a Boha gakož půwoda
wšl sprawedlnosti a geho osprawedlněnj počít
milowat.

Ot.

Ot. Gať lze wzbudit nedořonalau lřtost :

Odp. Nedořonalau lřtost takto lze wzbudit :

Bože můi, gest mi lřto z celého řdce, že sem tě urazyl. Mám upřjmně w ořřliwosti, a ne nãwidjm z řdce swých hřjchů, y pro gich ořřliwost, y protože sem řkrz ně nebe ztratil, a pekla zaslaužil ; a gať welice hřjchu nenãwidjm, a mám gei w ořřliwosti, tať welice mi zugi od této chwjle sprawedlnost, a tebe, Bože můi ! genž sy pramen a půwod wšřj sprawedlnosti. Naděgit se oh twého nesřončeného miřlōřdenřtwj, řkrz zãsluhy Geřjřře Křysta swého wylupitele, odpustřenj swých zpãchaných hřjchů, a oprawdu mjnjm ř milořřj twau buzdãucně nikdy nehřřřit.

c. D prawém umyřlu neb prawé wůli.

Ot. Co gest prawý umyřl :

Odp. Prawý umyřl gest upřjmně chřje řiwota swého polepřřit, a nikdy wje nehřřřit.

Ot. Co mu třeba mjnit, řdo se chce upřjmně polepřřit :

Odp. Řdo se chce upřjmně polepřřit, třebat mu mjnit,

1. Že se waruge wřřech hřjchů, y blřzřřch přjleřitostj a nebezpečenřtwj ř hřjchu.
2. Že bude wšřj nãklonnořři ř hřjchu odpirat, a wřřech ř zachowanj milořři potřebných přřředků uřřwat.

3. Že wrátí cizý statek; že zas napraví, w čem toho strz hřích pohoršil, a komu cti, statku, neb ginác ublížil.
4. Že z sedce odpustí nepřítelům a škůdcům.
5. Že wykoná bedlivě wšický powinnosti stawu swého.

d. O zpovědi.

Ot. Co gest zpověď?

Odp. Zpověď gest skraussené wyznání, strz které hřissniť před knězem k slyssení zpovědi náležitě zřízeným na sebe z swých zpáchaných hříchů žaluge, aby od něho rozhřissení dosáhl.

Ot. Gak má být zpověď?

Odp. Zpověď má být celá.

Ot. Gak gest zpověď celá?

Odp. Zpověď gest celá, když hřissniť na sebe ze wšech swých hříchů, z kterýchž se gestře nezpoz w'dal, před zpovědníkem pozorně, upřímně a bez přetwárení žaluge, tak gak se po pilném zpytowaní swědomí winen uznává.

Ot. Gestli platná zpověď, když hřissniť z bázně neb stydliwosti kterého těžkého hřichu zamlčej?

Odp. Když hřissniť těžkého hřichu z bázně neb stydliwosti w zpovědi zamlčej, zpověď geho gest netoliko neplatná, ale ten hřissniť se dopaušstí gestře nowého a těžkého hřichu, kterým swátost poňanj zlehčuje.

Ot.

Ot. Co gest třeba hřisnjku činit, genž w zpowědi těžkého hřichu zumysla neb z nedbánlivosti zamlčel?

Odp. Hřisnjku, genž w zpowědi těžkého hřichu zumysla neb z nedbánlivosti zamlčel, gest třeba negen z zamlčeného hřichu se zpowjdat, ale y na sebe žalowat:

1. W kolika zpowědech toho hřichu zamlčel.
2. Gest třeba wssceky zpowědi, které po zamlčeném hřichu wykonal, a w kterých na sebe z těžkých hřichů žalowal, y tu zpowěd, w které těžkého hřichu zamlčel, zcela opakowat, gestli se w té zpowědi y z giných těžkých hřichů zpowjdal.
3. Třebat mu se zpowjdat, přigalli a kolikrát w tom neiswětější swátost oltárni, a statoli se to od něho y při času welikonočnjm.
4. Třebat řjc, přigalli w tom y giné swátosti.

Ot. Mámeli proč při zpowědi se stydět neb bát?

Odp. Nemáme proč při zpowědi se stydět neb bát;

1. Protože sme se nestyděti před Bohem, genž wssceko widi, hřesit; a že sme se nebáli, že nás wěčně zatvori.
2. Že gest se lépe z hřichů swých sankromj zpowědnjku wyznat, než w hřisnjch nebozpojně žiwu být, neschátně umřít, a při poslednjm saudu proto před celým swětem se zahambit.

3. Že gest sobě zpowědník swých křehkostj poz
wědom, a proro hřissnjka polituge.

4. Žeby zpowědník težce zhřessil, a byl welmi
přisně časně y wěčně trestán, kdyby nez
mlčel.

Ot. Gať má hřissnjš w zpowědi z hřichů se
wyznawat?

Odp. Hřissnjš má

1. W zpowědi wždy zřetědně, a pokud lze,
počestně z hřichů se wyznawat.

2. Má mluwit, aby ho gen zpowědník sly
šsel, nepať, kteřj okolo něho stogj.

Ot. Smeli powinni také z wšsednjch hřichů
se zpowjdat?

Odp. Nejsme powinni z wšsednjch hřichů se zpo
wjdat, gest to wšak welmi užitečné a dobré.

Ot. Co činjme, prw než se počneme z hřichů
swých zpowjdat?

Odp. Prw než se počneme z hřichů swých zpowj
dat, kľeknauce, uděláme křjž swatý, a řekneme
zpowědnjku: Prošjm wás, ctihodný otče, za
swatě požehnánj, abych se mohl z hřichů swých
dobře a zcela wyzpowjdat.

Ot. Co máme činit, když sme od zpowěd
njka požehnánj dosáhli?

Odp. Když sme od zpowědnjka požehnánj do
sáhli, modljme se, gestli čas postačj, obec
nau zpowěd. Znj pať takto: Gať bjdný
hřissnjš zpowjdam a wyznawám se Bohu wšes
mohauchmu, Maryi geho důstoiné matce, wšsem
milým swatým a wám otče duchownj na mjs
stě Božjm, že sem od swé poslednj zpowědi,
ktez

ķterá se stala, (tu se powj, řdy sme se napoz-
sledy zpowj dali), často a mnoho zřěssil myssle-
njm, řečj a skutky, zvláště se winen dáwám, že
sem zc.

Tu počneme, gať se swřchu powědělo, a gať
se před Bohem winni uznáwáme, z swřch
hřjchu se zpowjdat.

Ot. Gať dokonáme zpowěd z

Odp. Dokonáme zpowěd, řkauce: Řěch a wssřch
swřch giných wědomých y newědomých hřjchů,
ķterých sem se buď sám dopustil, neb řbež sem
winen byl, že se od giných zpáchali, řřečně
litugi, protože sem Boha neilepřj a lásky ney-
hodněřj dobré gimi urazyl. Dyravduť mjnjm
nikřh wjc nezřěssil, a wssřlíké přjležitosti ř hřj-
chu se warowat. Řádám wás cti hodný otěe za
ķněžřké rozřřssenj a za spasytedlné pokánj.

e. D dostiučiněnj.

Ot. Co se mjnj řřz dostiučiněnj, ķterého
gest ř swátosti pokánj třeba z

Odp. řřz dostiučiněnj, ķteréhoť třeba ř swátosti
pokánj, mjnj se skutkowé, ķterěz ķněz hřjřnjku
ř pokánj za hřjchy, z nichž se zpowj dal, ukládá.

Ot.

Ot. Proč sau hřisnjcy y, když Krystus za hřichy dosti učinil, gessťe powinni Bohu dosti činit?

Odp. Hřisnjcy sau y, když Krystus za hřichy dosti učinil, gessťe powinni Bohu dosti činit;

1. Protože magj ti, genž Chrěgji dostiučiněnj Krystowa užit, také se přičinit, a co mohou, konat, aby křiwdu, kterauž Bohu učinili, zas napravili.
2. Protože Bůh hřisnjky, gimž winu hřichů a trest věčný odpustj, y často gessťe časně třešce.

Ot. Čeli třeba dostiučiněnj k swátosti pokánj?

Odp. Dostiučiněnj gest k swátosti pokánj tak třeba, že, krom toho, kdyby ho nebylo lze wykonat, swátost pokánj nebylaby celá.

Ot. Gacy skutkowé w swátosti pokánj se ukládagj?

Odp. Modlit se, postit se, almužnu dáwat, y ginj kagicj skutkowé, podlé velikosti a powahy hřichů, hřisnjku za pokánj se ukládagj.

Ot. Gať máme uložené pokánj wykonat?

Odp. Uložené pokánj máme wykonat:

1. S pokorným srdcem.
2. Wěrně tak, gať se uložilo.
3. Bez odkladu, co neiprw lze.

Ot. Čzeli gessťe gináč za časné pokuty dosti učinit?

Odp.

Odp. Y odpustky lze za časné pokuty dosti učinit.

Přidavek o odpustkách.

Ot. Co sau odpustkové?

Odp. Odpustkové sau odpustění časných trestů, kteréž bychom měli po odpustěné vině hříchů w tomto žiwotě, neb po smrti trpět.

Ot. Co magj katoličtj Křesťané o odpustkách wěřit?

Odp. Katoličtj Křesťané magj o odpustkách wěřit:

1. Že dosáhla prawá církev od Krysta Bezjismoty, aby odpustků udělowala.

2. Že nám nemalo prospěge, abychom od církwe udělené odpustky zýskali.

Ot. Geli wjc odpustků než gedni?

Odp. Sau plnomocnj, y neplnomocnj odpustkové.

Ot. Co sau plnomocnj odpustkové?

Odp. Plnomocnj odpustkové sau odpustění wšech časných trestů, kterých hřissnjt zaslaužil.

Ot. Co sau neplnomocnj odpustkové?

Odp. Neplnomocnj odpustkové sau ti, strz které se neodpaustj wšickni časnj trestowé, ale gen něco těch trestů. Takowj sau odpustkové 40. dnj, gednoho neb wjc let.

Ot. Zprošťugeli nás církwe odpustky powinnosti za hřichy dosti činit?

Odp.

Odp. Církev nás odpustky zcela nezcoufá, ona jen chce

1. W nás ducha pokání wzbudit, a horlivost odplatit, s kterauž kagjcy skutky wykonáwáme.

2. Klássi mdlobě, a nemožnosti ku pomocy přispět, pro které nám někdy nelze Bohu tak dýsti učinit, jak bychom měli.

Ot. Čeho gestě třeba k zysťání odpustků :

Odp. Třebat k zysťání odpustků :

1. Abychom byli w milosti Božj.

2. Abychom nařizené wyminky splnili.

I. 5. O swátosti poslednjho pomazání.

Ot. Co gest poslednj pomazání :

Odp. Poslednj pomazání gest swátost, w kteréž dosahuge nemocný skrz pomazání swatým olejem, a skrz nařizenau modlitbu kněžskau milosti Božj k prospěchu duše, a částěgi y těla.

Ot. Proč se gmenuge tato swátost poslednj pomazání :

Odp. Tato swátost se gmenuge poslednj pomazání, protože se ho má mezy wšim swatým pomazáním, kteréž Pán a spasitel náš církwi swé welel, naposledy udělowat.

Ot.

Ot. Co působí poslední pomazání?

Odp. Poslední pomazání působí:

1. Rozmnožení posvěcující milosti Boží.
2. Odpuštění všedních, neb y těžkých hříchů, z kterých se nemocný, ačkoli se přičinil, zas pomněl neb nemohl zpovídat.
3. Zproštění zlých účinků hříchů, a těch ostatků.
4. Sílu k odprání autokům a pokušením ďábelským.
5. Pomoc proti příliš velikému strachu smrti, která se blíží, a saudu, který nastane.
6. Často y tělesné zdražení, gestli duši k spasení prospívá.

Ot. Bůh se má nemocný k poslednímu pomazání připravit?

Odp. Nemocný se má k poslednímu pomazání připravit s jistotou věrou a slyšau d věrnosti w Bohu, zcela se odewzdaje vůli Boží; neipřw však má strz swatau zpověd milost Boží zýskat, neb, gestli mu se nelze zpovídat, dokonále swých hříchů želet.

Ot. Bůh posledního pomazání k spasení třeba?

Odp. Posledního pomazání není k spasení nezbytně třeba, nemá ho však nemocný obmeskat, a syc pro mnohé milosti, těchž strz ně nabývá.

§. 6. O swátosti swěcenj kněžstwa.

Ot. Co gest swátost swěcenj kněžstwa wúbec?

Odp. Swátost swěcenj kněžstwa wúbec gest swátost, štrž kteraú se udeluge tēm, genž se k službě cyrkewnj wydáwagj, duchownj mocy, a zwlássenj milosti, aby gisté cyrkewnj urády ke cti Bozj, a k spasenj dussi, náležité a swaté wykonawali.

Ot. Co gest swátost swěcenj kněžstwa zwláště?

Odp. Swátost swěcenj kněžstwa zwláště gest swátost, štrž kteraú se dáwá tēm, kteříž se na kněžstwj swětej, moc gať nad prawým tělem Gežisse Krysta, tak y nad duchownjm, kterež wěřicj saú.

Ot. Co gest moc swěcenj kněžstwa?

Odp. Moc swěcenj kněžstwa gest, že

1. Mohau kněžj chléb a wjno w prawé tělo a w prawau krew Pána nasseho Gežisse Krysta proměnit, a nebeskému Otcy ge oběrowat.
2. Že mohau wěřicjým hějchy odpustit neb zadržet.

§. 7. O swátosti stawu manželského.

Ot. Co gest swátost stawu manželského?

Odp. Swátost stawu manželského gest neroz-
wžitedlný swazek, štrž ktery dvě swobodné
křestanské osoby, muž a žena, rádne s sebau
k oddáwagj, k čemuž gim Bůh štrž tu swáz-
rost

rost milosti udéluge, aby w swém manželském stavu až do smrti bohoboině setrwali, a djtky své křesťanský vychowali.

Ot. Gať gmenuge aposstol Pawel tu swázrost ?

Odp. Aposstol Pawel gmenuge tu swátost swázrostj welikau w Brysliu a w cýrkwi, protože duchownj szednocenj Brysta s swau cýrkwj wywodobňuge.

Ot. K čemu gest staw manželský ustanowen ?

Odp. Staw manželský gest ustanowen :

1. K rozplozenj pokolenj lidského.
2. K společné pomocy manželü.
3. K prostředku proti nezřízené žádosti těla.

Ot. Geli třeba stawu manželského ?

Odp. Stawu manželského gest wúbec k rozplozenj pokolenj lidského třeba, newšak pro každého člověka zvláště; neb staw swobodný gest pro zvláštnej osoby dokonalejší.

Ot. Co působj swátost stawu manželského ?

Odp. Swátost stawu manželského působj, mimo rozmnoženj poswęcugjcy milosti, tuto zvláštnej :

1. Aby byli manželé etně spolu až do smrti žiwí.
2. Aby djtky své w bázni Božj vychowali.

Ot. Čebo žádá cýrkew od těch, kteří w staw manželský wstupugj ?

Odp. Cýrkew žádá od těch, kteří w staw manželský wstupugj :

1. Aby nebylo překážky mezy nimi.

2. Aby z umyslů, ku kterým gei Bůh ustat nowil, w ten staw wstoupili.

3. Aby y w bážni Boží s čistým swědomjm w ten staw wstoupili, a protož sli prw k swatě zpovědi a přigjmánj.

Ot. Co magj činit, kteřj wstupugj w staw manželský?

Odp. Kteřj wstupugj w staw manželský, magj po třech oblástkách před dvěma swědky a před swým farářem manželskaw wěrnost sobě sľibit, a od něho požehnánj přigjt.

Ot. Gaké sau powinnosti manželu k sobě wespolek?

Odp. Powinnosti manželu k sobě wespolek sau:

1. Aby pokojně a křesťansky spolu žiwi byli.

2. Aby muž swau ženu, gako swé tělo milowal, žiwil a opatrowal, žena pak muže w slusných věcech poslauchala.

3. Aby k stáru a w sauzenj geden druhého neopauštěli, ale do smrti wěrně spolu setřwali.

Ot. Gaké sau powinnosti manželu k swým dětem?

Odp. Powinnosti manželu k swým dětem sau, aby ge křesťansky wychowávali, o gich wěčné spasenj y časné dobré pečowali.

Kapitola pátá.

O křesťanské spravedlnosti.

Ot. Co gest křesťanská spravedlnost ?

Odp. Křesťanská spravedlnost gest, abychom se zlého warowali, a dobře činili.

Díl prwnj křesťanské spravedlnosti :

Warui se zlého.

Ot. Který gest prwnj díl křesťanské spravedlnosti ?

Odp. Díl prwnj křesťanské spravedlnosti gest :
Warui se zlého.

Ot. Co gest zlé ?

Odp. Gisté a gediné zlé gest hějch ?

Ot. Co gest hějch wúbec ?

Odp. Hějch wúbec gest dobrowolné přestaupenj zákona Božjho.

Ot. Kolikery gest hějch ?

Odp. Hějch gest dwogj : 1. hějch prwotný, a
2. hějch skutečný.

Ot. Co gest hějch prwotný ?

Odp. Hějch prwotný gest hějch, kterého se Adam w rági, a my sme se w Adamowi dopustili, a který sme po něm zdědili.

Ot. Co gest hějch skutečný ?

Odp. Hějch skutečný gest přestaupenj zákona Božjho, kterého se hějssnjt sám dobrowolné dopaussj.

Ot. Gať se dopausťjime hřjchu skutečného z
Odp. Hřjchu skutečného se dopausťjime myslz
 njm, řečj a skutky, neb obmestánjm toho, co
 sme powinni činit.

Ot. Gaťý gest rozdjl mezy skutečnými
 hřjchy z

Odp. Rozdjl mezy skutečnými hřjchy gest ten,
 někteřj hřjchowé sau těžcy neb smrťedlnj, gi-
 nj pať malj neb wšednj.

Ot. Co gest hřjch smrťedlný z

Odp. Hřjch smrťedlný gest těžké přestaupenj záz-
 kona Božjho.

Ot. Co škodj hřjch smrťedlný z

Odp. Skrz hřjch smrťedlný zbaowne se duše du-
 chownjho žiwota, to gest, poswěcngjcy milostj
 Božj, člowěk gest nepřjtelem Božjm, a winen
 wěčnau smrtj.

Ot. Co se gmenugj wšednj hřjchowé z

Odp. Wšednj hřjchowé se gmenugj malá přes-
 taupenj zákona Božjho.

Ot. Kterj sau rozdjlowé skutečných hřj-
 chů z

Odp. Rozdjlowé skutečných hřjchů sau z

1. Sedmero hlawnjch hřjchů.
2. Šestero hřjchů proti Duchu swatému.
3. Čtwero hřjchů do nebe wolagjých.
4. Dewatero cyzých hřjchů.

Ot. Které gest sedmero hlawnjch hřjchů z

Odp. Sedmero hlawnjch hřjchů gest:

1. Peycha.
2. Lakomstwj.
3. Smilstwo.

4. Závist.
5. Obžerstwj.
6. Sněw.
7. Lenost.

Ot. Které gest sšestero hějchů proti Duchu swatému ?

Odp. Sšestero hějchů proti Duchu swatému gest :

1. Zumyslně na milosřdenstwj Boží hěšřit.
2. Nad milosřdenstwjim Božim zaufat.
3. Poznalé křesřanské prawdě odpřat.
4. Bližnjmu swému milosřti Boží nepřit a zázwidět.
5. B spasřtedlnému napomjnánj srdce zatwřz zele mřt.
6. W žiwotě nekagjcým do konce zumysla serwat.

Tito hějchowě se neodpustj, ani zde , ani na onom swěřě, leč welmi těžce.

Ot. Které gest čřwero hějchů do nebe wolagjcých ?

Odp. Čřwero hějchů do nebe wolagjcých gest :

1. Zumyslná wraždy.
2. Křemý neb sodomský hějch.
3. Urisřkánj chudých lidj, wdow a syrotků.
4. Zadrženi neb ugjmánj mzdy dělnjkům.

Ot. Které gest dewatero cyžých hějchů ?

Odp. Dewatero cyžých hějchů gest :

1. Hějchu poradit.
2. Weler zle činit.
3. Zlého powolřt.
4. B hějchu ponauřat.
5. Hějchu pochwálit.

6. Sřichu tagit.
7. Sřichu nerrestat.
8. Sřich užjwat.
9. Sřich hágit.

Dyl drubý křesťanské sprawedinosći:
 Ćin dobre.

Ot. Co gest dobre?

Odp. Dobre gest, co se s zákonem Božjim srowz
 nává.

Ot. Co se srownává s zákonem Božjim?

Odp. S zákonem Božjim se srownawagj ctnosći
 a dobřij skutkowé.

Ot. Geli wje rozdsłú ctnosći, které má
 Křesťan konat?

Odp. Wje gest rozdsłú ctnosći, které má Křesťan
 konat; sau božské a mrawné ctnosći.

Ot. Co sau božské ctnosći?

Odp. Božské ctnosći sau ty, které přjmo k Bohu
 směřugj.

Ot. Které sau božské ctnosći?

Odp. Wjra, nádege a láska sau tři božské
 ctnosći.

Ot. Geli člowěk powinen ty tři božské
 ctnosći wzbuzowat?

Odp. Člowěk gest powinen tři božské ctnosći
 wzbuzowat.

Ot. Kdy gest člowěk zwláště powinen tři
 božské ctnosći wzbudit?

Odp. Člowěk gest powinen pod smrtedlným
 hřichem tři božské ctnosći wzbudit:

1. Bdyž nabude rozumu.
2. Častěji za živa.
3. Bdyž se welice pokaussj proti tēm ctnostem.
4. W nebezpečnstwj žiwota, a na smrtné posteli.

Ot. Gať lze wjru wzbudit :

Odp. Wjru lze takto wzbudit :

Wěřim w tebe, prawý, w třech osobách gediný Bože, Otče, Synu a Dusse swatý. Wěřim a wznávám wsecko, což ty, Bože! zgeril, čemu Gejšš Krystus učil, co swatj apostolé kázali, a čemu welj swatá rjmská, katolická církev wěřit. Tomu wšsemu wěřim, protožeš ty, Bože wěčná, a neskončená prawda a maudrost, kteréz nelze, aby oklamala, aniž lze, aby byla oklamána. Bože! rozmog wjru mau.

Ot. Gať lze naděgi wzbudit :

Odp. Naděgi lze tak wzbudit :

Naděgit se, a důwěřim w twau neskončenau dobrotu a milosrdenstwj, Bože! že mi strz neskončené zásluhy swého gediného Syna Gejšše Krysta udělš, abych za živa hřichy swé poznal, dokonále gich litowal, a že mi ge odpustjš; po smrti pať ráčjš spaseňj wěčné dát, a popřjt, abych mohl na tebe twářj w twář patřit, tebe milowat, a š tebau se wěčně radowat. Naděgit se, že mi také dáš, čjmbych toho dozřhl. Naděgit se tomu od tebe, protože sy to sľjbil, genž sy wšsemohauch, wěrný, neskončeně dobrotiwý a milosrdný. Bože! pošlň naděge mé.

Ot. Gať lze lásku wzbudit :

Odp. Lásku lze takto wzbudit:

Bože můi! miluji tě z celého srdce svého nademšedco, protože sy nejlepší dobré, že sy nejlepší dokonalý a všij lásky hoden; y proto tě miluji, že sy ke mně a ke všemu stvořenj nejvyšš dobrotivý. Bolesně toho lituji, že sem zhrěšil, že sem tě svého všemohauchho Pána, svého nejlastawějšiho Otce urazyl. Dprawduť mjinjm, všesech hříchů y všesech zloch příležitosti se warowat, a ničbš proti twé nejsvětějšj wůli nečinie. Dež mi mišlost, abych wykonal, co sem umjnil.

Ot. Co sau mravné ctnosti?

Odp. Mravné ctnosti sau ty, strz které se mrázowové Křestana tak zřidj, že se Bohu libj.

Ot. Které sau hlawnj mravné ctnosti?

Odp. Hlawnj mravné ctnosti sau čtyři:

1. Opatrnost.
2. Strjdmost.
3. Sprazwedlnost.
4. Syla.

Ot. Které ctnosti sau proti hlawnjm hříchům?

Odp. Pokora gest proti peysse.

Štědrost proti lakomstwj.

Čistota proti smilstwu.

Láska proti záwisti.

Strjdmost proti obžerstwj.

Trpěliwost proti hněwu.

Sorliwost w dobrém proti lenosti.

Ot. Co gesté wsc náležj ku křestanské sprazwedlnosti?

Odp. Ku křestanské sprazwedlnosti náležej gesté powinnosti, které Gejšš Krystus zwláště welel.

Ot.

Ot. Které saú powinnosti, které Gejšš
Krystus zwlášt welel ?

Odp. Powinnosti, které Gejšš Krystus zwlášt
welel, saú :

1. Sledat neiprw králowstwí Božjho a sprá-
wednosti geho.
2. Zapřít sebe samého.
3. Wzít kříž swúí.
4. Následowat Krysta.
5. Tichým a pokorným být.
6. Milowat nepřátely swé, a dobře činit tĕm,
kteří nás nenáwidí : modlit se za ty, kteří
nám protivensstwí čini, a urrhagj nám.

Ot. Co gesské wje náležj tu křesťanské sprá-
wednosti ?

Odp. Ku křesťanské spráwednosti náležj také
osinero wyborných ctnosti křesťm Krystus
Pán na hoře učil, a pro které člowěka bla-
ženým nazwal ; a saú :

1. Blaženj chudj duchem : neb gich gest krá-
lowstwí nebesté.
2. Blaženj tišj : neb oni budau zemj wlá-
dnaut.
3. Blaženj, kteříž lkagj : neb oni budau poz-
tĕšni.
4. Blaženj, kteříž lačněgj a žižněgj spráwed-
nosti : neb oni budau nasyceni.
5. Blaženj młosrdnj ; neb oni młosrdensstwí
dojdaú.
6. Blaženj čistého srdce : neb oni Boha užj.

7. Blaženi pokojni: neb oni budou synové
Boží slaut.

8. Blaženi, kteříž protiwenstwi trpi pro sprá-
wednost: neb gich gest královstwi nez-
bestě.

Ot. Co sau křesťanskýj dobřj skutkové?

Odp. Křesťanskij dobřj skutkové sau činové,
kterj se Bohu libj, a Křesťanu, který ge ko-
ná, k zásluze prospjwagi.

Ot. Kterj sau neipřednějšj dobřj sku-
tkové?

Odp. Neipřednějšj dobřj skutkové sau: Mo-
dlit se, postit se, almuznu dáwat.

Ot. Kterj sau tělesnj skutkové milosrdnj?

Odp. Tělesnjch skutků milosrdnjch gest těchto
sedm:

1. Lačné krmít.
2. Žjzňiwé napáget.
3. Pocestné do domu přijmat.
4. Nahé odjwat.
5. Nemocné nastřowowat.
6. Wězně wyswobozowat.
7. Mrtwé uctiwé pochowáwat.

Ot. Kterj sau duchownj skutkové milo-
srdnj?

Odp. Duchownjch skutků milosrdnjch gest tých-
to sedm:

1. Hřěššicj třěstít.
2. Klenmělé učít.
3. Pochybugjicjm dobře radít.
4. Zarmáuceně těštit.

5. Bítvody trpělivě snášet.

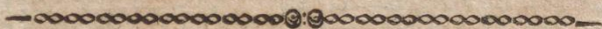
6. Ublížujícím mile odpovídat.

7. Za živé y za mrtvé Bohu se modlit.

Ot. Které sau ewangelické rady?

Odp. Ewangelické rady sau :

1. Dobrowolná chudoba. 2. Ustawičná čistota.
3. Dokonalé poslušestwj duchownjho
wřchnjho.

P ř í b a w e k.

O čtyřech posledních věcech člo-
wěčích.

Ot. Které sau poslednj čtyři věcy člo-
wěčj?

Odp. Čtyři poslednj věcy člowěčj sau: Smrt
saud, peklo, králowstwj nebeské.

Ot. Co gest smrt?

Odp. Smrt gest rozdělenj duše s tělem.

Ot. Všicknili lidé pomrau?

Odp. Všickni lidé pomrau.

Ot. Odkud to pocházj, že všickni lidé
pomrau?

Odp. Že všickni lidé pomrau, pocházj z hřj-
chu, kteréhož se Adam w rági dopustil.

Když

Kdyby byl Adam nezhrěšil, bylbychom byli
y podlé těla nesmrtedlnj. Smrt gest pokuta
hřjchu.

Ot. Co se má o saudu pamatowat ?

Odp. O saudu se má pamatowat, že bude
Gezjs dussi každého člověka hned po smrti
sautromj; na konec pak swěta wšecky lidi
pospolu s tělem y s dussj saudit.

Ot. Kam se odsaudj dusse při sautromném
saudu ?

Odp. Dusse se odsaudj při sautromném saudu
buď do očistce, neb do pekla, neb do nebe se
dostane.

Ot. Co gest očistec ?

Odp. Očistec gest místo, kdež dusse časné
sly trpi za hřjchy, když se w tomto žiwotě nez-
dokagj.

Ot. Které dusse se odsuzugj do očistce ?

Odp. Dusse těch se odsuzugj do očistce, kteří,
ačkoli syce w milosti Boží zemřeli, wšak za
zpáchané hřjchy božské sprawedlnosti dosti
neučinili.

Ot. Co gest peklo ?

Odp. Peklo gest místo, kdež se budau zatracency
wěčné trápiti.

Ot. Kdo se dostane do pekla ?

Odp. Do pekla se dostane, kdo w smrtedlném
hřjchu umře.

Ot. Co gest nebe ?

Odp. Nebe gest neiblaženějšj sydlo swatých,
kdež se Bůh swým wěrným sluhám twáří
w twáří

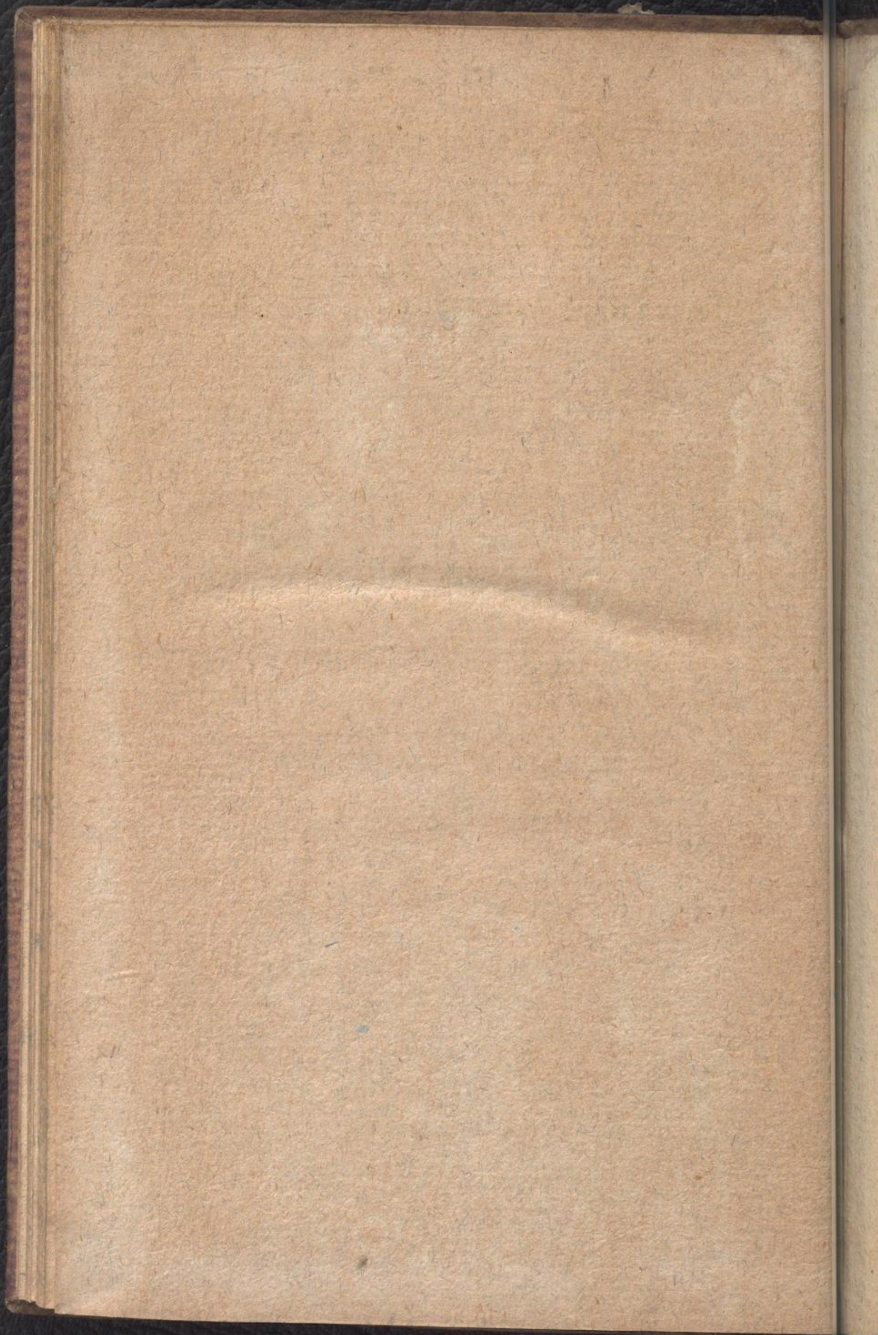

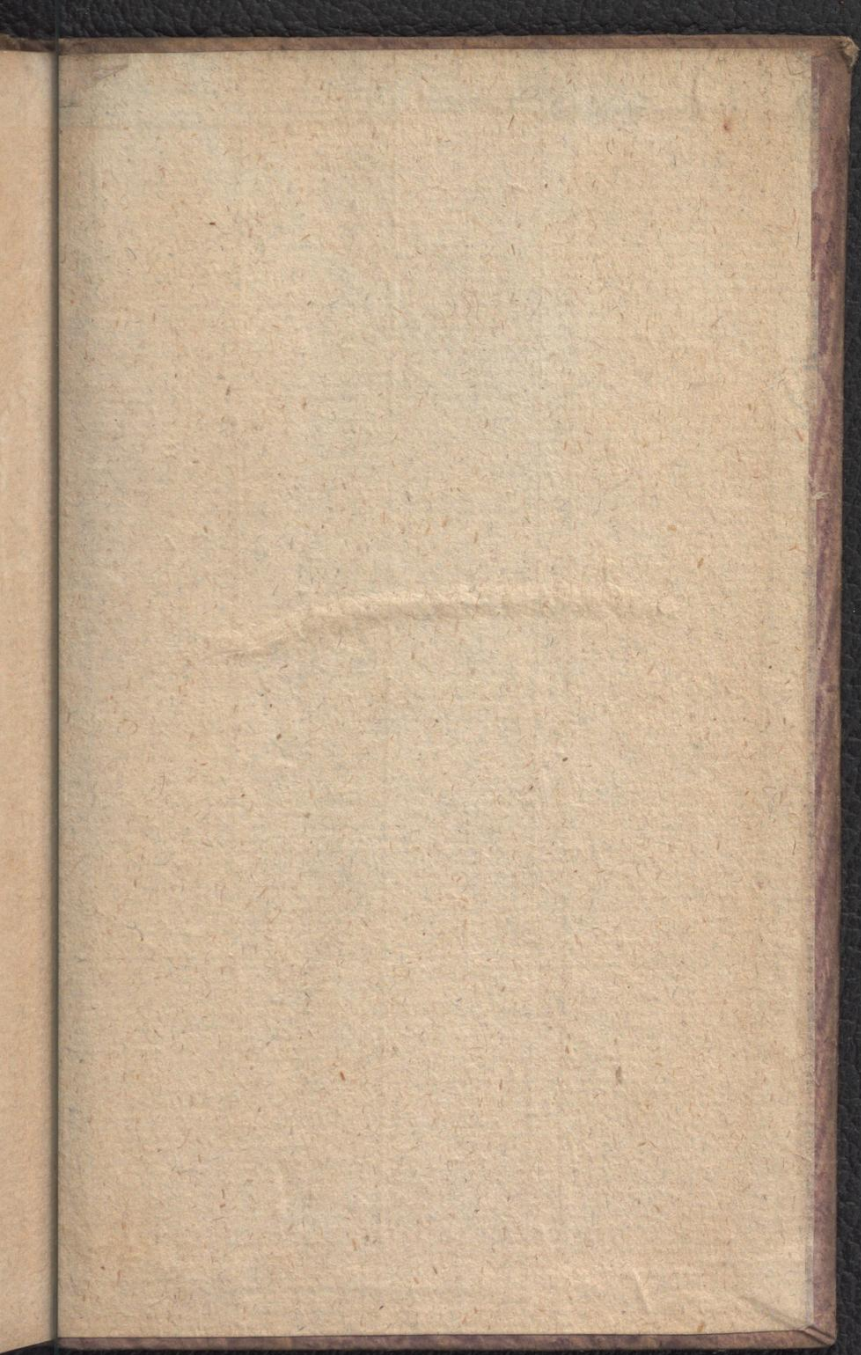

w twář zgewuge, a gich přewelikan odplatan
gest.

Ot. Kdo se dostane do nebe z

Odp. Do nebe se dostane, kdo w milosti Božj
umře, a kdo za zpáchané hřichy buď w tomto,
neb w onom žiwotě dosti učinj.

Pädagogische Zentralbücherei
der Stadt Wien

MaA 72.964

M. Abt. 56 - S. D. Nr. 1016 - 20 - 621 - 4791 - 61